

Ernu Ele Izi

Nhne gbasiri okwukwo ka

Ernu Ele Izi sno izi oma lele kpa Lukwu gbarụ n'okwukwo n'aznụ. Risi oka a bụ o gesi kpa ele sno apna Jizosi panizoru ernal izi oma be. Enine Nso duru be gbasia Izi Oma gbasiri Jizosi hite nụ Jeruselem, nụ kpakara Judiya nụ Sameria, tem dū n'osotoma owa (1:8). Nye gbarụ okwukwo ka mernu ma ele n'ogwnu a mahia nū ele Chiokike (Kirisiteni) būo otu ele n'odo ochichi ke neemegidne ochichi ele Rom.

Be kewarū okwukwo ka nga eto, ke neegesi kpa be kporu okwo Izi Oma gbasiri Jizosi nū opanizo ogbako Chiokike. (1) Opanizo otu ele Chiokike nū Jeruselem nga Jizosi lahnarnū oligwe. (2) Ogbasa izi oma nū kpakara eli Palositini. (3) Ogbasa izi oma dū kpakara owa, dū Rom.

Otu nhne zi okne mkpa nū *Ernu Ele Izi* bụ ernal Enine Nso, nye nyernu be rikne n'obochi Pentikosi, nye zi koriri naagba ogbako Chiokike inwe nū ele risi a. Okwukwo *Ernu Ele Izi* neegesi ikn-ernema ikwu-onu Chiokike nū budnu ele kweru nū omekorita ele ogbako Chiokike.

Nhne zi n'okwukwo ka

Ojiknernu o gba akebne (1:1-26)

Nhne Jizosi nyernu n'iwu ipne-aznū nū mkwna (1:1-14)

Nye gweruru onodi Judasi (1:15-26)

Akebne be gbarū nū Jeruselem (2:1---8:3)

Akebne nū rime Judiya nū Sameria (8:4---12:25)

*Ernu Pọlu (13:1--28:31)**Ọgaghari neezni izi ọma ke mbọm (13:1--14:28)**Ogbo ke zị nụ Jeruselem (15:1-35)**Ọgaghari neezni izi ọma ke ẹbo (15:36--18:22)**Ọgaghari neezni izi ọma ke ẹto (18:23--21:16)**Pọlu nye ikelu nụ Jeruselem, Sizeria nụ Rom
(21:17--28:31)**Jizọsi kweru mkwna**Enine Nsọ*

¹ Tiofilọsi, n'ọkwukwo mbọm ke me gbarụ, m gbarụ m kpakara nhne Jizọsi mernu nụ nhne o znirni hite n'ige ọ panizoru ẹrnu a,

² tem dụ n'ọbochi be gweruru a la n'oligwe. Sị ọ larụ oligwe, o nyernu ele rukna wam ọ họhiaru iwu hite nụ rikne ke Enine Nsọ.

³ Nga ọ takworu awhnụwhnu, o gesiri ele izi wam ọ họhiaru ẹhni a, nyee be agịda nhne mesiri a rikne nụ ọ zị bụdnu. Be whnụrnu a, ya nụ be kwu ọka gbasịri ẹli-eze Chiokike nri ọbochi ẹno.

⁴ Nga be gbakọru n'otu, o nyernu be iwu ka, “Anụ híkọ nụ Jeruselem whọga, kọvu anụ seru nkesi ke Nda m kweru mkwna, ke anụ nurnu nhne me kwuru gbasịri a.

⁵ Jọni jiri mini wụ ele badnụ mini, kọvu be jeeji Enine Nsọ nọowu anụ mini nga ọbochi ele nụ ele whemernu.”

*Jizọsi larụ oligwe**(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)*

⁶ Nga ele izi wam gbakọru n'otu, be sịkwa Jizọsi, “Nyenwe aị, i jeegweru ọchichi ka nyehnata ele Izireli kịtna?”

⁷ Jizọsi kanụ be, “Nda m ji iknernema a b̄ita ige nụ ọbochi, o kwésige anụ mah̄ia a.

⁸ Kọvu nụ anụ jaanah̄ia rikne nga Enine Nsọ wam dnakwasiri anụ, anụ jọobu ele akebne m nụ rime Jeruselem, ma nụ kpakara Judiya, nụ Same-ria nụ hne ọwa sọtoru.”

⁹ Nga o kwukworu ọka ka, kpa be neele a anya, be gwelizọ a la n'oligwe, erumeru gweme a n'anya be.

¹⁰ Kpa be z̄i neelegidne anya n'oligwe kpa ọ naala, ele rukna lawuru wogwu iwo abọchna gwuzoru n'esilawuru be.

¹¹ Be kaa, “Ele rukna Galili, ndaa kpa anụ gwuzo neele anya n'oligwe? Jizọsi ka, nye be gweruru la oligwe, jaava berere lele kpa anụ whnuru a la oligwe.”

Matayasị gweruru onodi Judasi

¹² Ele izi wam lahna Jeruselem hite nụ Rugwu Olivu, nhne nụ lele izne otu Ọbochi Ozukwa Inwe.

¹³ Be zne Jeruselem, bna nụ rime ọro olu hne be wu. Pita, Jọni, Jemisi, nụ Anduru, Filipu nụ Tọmosi, Batolomi nụ Matiyu, Jemisi nnwọ Alifayosi, Saimoni nye z̄i n'esilawuru ele noonwu bẹkwnu nụ mkpọma nụ Judasi nnwọ Jemisi.

¹⁴ Kpakara be z̄i n'otu neekpe okpukpe ige ọbula, be nụ ele rinya wam nụ Meri nne Jizọsi nụ rumu nne a.

¹⁵ N'ọbochi wam, Pita gwuzoru n'esilawuru ele sno apna Jizọsi, be bụ otu riwhu nụ nri lawuru.

¹⁶ Ọ kaa, “Rumu nda m, nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ ke Enine Nsọ kwuru hite n'ọnu Devidi gbasiri Judasi nye duru ele nwugwuru Jizọsi, jeemezu.

17 Judasi bu otu badnu nu rime ai, be hohiaru a ma o kehia igwe n'ernu ai.”

18 (Judasi bu nye ji iwai be kwuru a n'ernu aruru-eli a zu otu eli, o dna, kpu ruwhnu n'eli, kpakara nhne zi a nu ruwho wuhia.

19 Kpakara ele wu nu Jeruselem nurnu a, be kwu eli wam n'ikwu-onu be, Akelidama, ke bu Eli Ovnarna.)

20 “Kwnornu nu be gbaru n'okwukwo Eri Oma,
‘Oro a daziri etekne,
o za nye wu nu rime a.’

Be gba kwono a nu nhne berere,

‘Nye berere gweru onodi ernu a.’

21 Kitna, o zi mkpa a horu otu nyerukna n'esilawuru ele sno ai n'ige Nyenwe ai Jizosi snornu ai whoga, bnanya masi n'esilawuru ai,

22 hite n'owu mini Joni du nga Jizosi laru n'oligwe. Nye wam joburu nye joosno ai gba akebne nu Jizosi hiri n'enwu lizo.”

23 Be hohia ele rukna lawuru, Josefu nye be kwu Basabasi nye rewhna a berere bu Jositosi nu Matayasi.

24 Be kpe okpukpe kaa, “Nyenwe ai, ji nye magwu mkpoma kpakara ele badnu, bikno, Nyenwe ai, gesi ai nye i hohiaru n'esilawuru ele rukna lawuru ka,

25 nye jeegweru onodi ernu nye izi ke Judasi ghasaru zne hne o kwesiri.”

26 Be vu ogbanuchi, ogbanuchi wam dnakwasi Matayasi, be gwnusi a n'esilawuru ele izi nri nu otu wam.

2

*Enine Nso varu
n'obochi Pentikosi*

¹ Nga obochi Pentikosi zuru, kpakara be gbakoru n'otu oro.

² Ngangam, imerne ke nu lele okne ruwhere hiri n'oligwe va, jipiya kpakara oro wam be zi.

³ Be whuru nuhne nu lele riro bekwnu ke daziri n'olu risi be otu otu.

⁴ Enine Nso mejiharuru be, be bete nookwu oka nu riro ele berere lele kpa Enine Nso wam nyernu be iknernema o kwu oka.

⁵ Agwna ele Ju ele notu ogwnu Chiokike wu nu Jeruselem, ele hi nu kpakara mba ke zi nu mkpururu oligwe va.

⁶ Nga be ururu mkpakpo ka, be gbako, o turu be n'anya kwnornu nu be ururu kpa ele sno apna Jizosi nookwu oka nye obula nu ikwu-onu ke a.

⁷ Ehi ururu be, be kaa, "Kpakara ele ka nookwu oka, be buo ele Galili sa?"

⁸ Ndaa kpa a nonu be nookwu oka n'ikwu-onu be jiri mu ai?

⁹ Ele Patia, nu Midia, ele Elam, ele hi nu Mesopotemia, Judiya nu Kapadosia, nu ele hi nu Pontosi nu Asia,

¹⁰ ele hi nu Firigia nu Pamfilia, ele hi nu Ijipiti nu ele hi agwna eli Libiya ke zi Sirini ndundu, nu agwna ele hi nu Rom,

¹¹ ma ele Ju ma ele barnu okpukpe ele Ju, ele Kiriti nu ele Arabu, a ururu kpa be nookwu oka n'ikwu-onu ai gbasiri ernu ndu-ehi Chiokike."

¹² O gbagwojiri be anya, kpakara be nesikwa, "Ka bu kini?"

13 Kọvu ele berere mernu be nhne mkpari, be kaa, “Manya noogbu ele ka.”

Pita kwunnu igbudu badnu

Ọka

14 Pita gwuzoru ya nu nri badnu nu otu wam bete nookwunu ele badnu wam ọka n'okne nkọli, kaa,

“Ele Ju ibne m nu kpakara anu ele wu nu Jeruselem, anu bnote nsni nu nhne me nookwu gbasiri nhne anu whnuru.

15 Ọ za manya noogbu ele rukna ka lele kpa anu cheru, ọ bu ọtnu-ige tolu ke ọsisi.*

16 Kọvu ka bu nhne nye ọwhnurninya Juweli kwuru ọka gbasiri a,

17 Chiokike karu kpa,

‘Ka bu nhne me jeeme n'ọbochi ipne-aznu,
m jowukwasi Enine m n'ehni kpakara ele badnu,

rumu anu ele rukna nu ele rinya jookpo okwo ikwu-onu Chiokike,
rumu ikoro anu jowhnu ọwhnurninya,
ele okno badnu anu joro mboro.

18 M jowukwasi ele izi m rukna nu rinya Enine m n'ọbochi wam,
be jowhnu ọwhnurninya.

19 M jegesi ernu ndu-ehni n'oligwe nu nhne elekema n'owa nu mkpururu oligwe, ọvnarna nu bekwnu nu okne runwurnu bekwnu.

20 Ehnam jaagba ọchichiri,
enwa jaachna ihie ihie lele ọvnarna,

---

* 2:15 ọtnu-ige tolu ke ọsisi: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke ẹto

ka jeeme si okne obochi ke zi igwugwu ke Nyenwe ai va.

21 Be jooznohia nye obula ke noosukwu rewhna Nyenwe ai.'

22 "Ele Izireli, anu bnote nsni n'oka ka, Chiokike jiri kpakara ernu ndu-ehni nu nhne tu n'anya nu elekema ka n'esilawuru anu gesi nu ya ziyaru Jizosi nye Nazareti. Kpakara anu magwu kpa.

23 Chiokike marnu ama kweru be gweru a nyega anu, anu gweru a nyee n'aka ele ma Chiokike, be kpojidne a n'ogba, gbu a.

24 Kovu nu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, gweme nhne igbugbu ke enwu kwnornu nu enwu nwée rikne nwugwu a.

25 Ka bu nhne Devidi kwuru gbasiri a,
'M whnurnu m Nyenwe ai nu ruwhnu m kpakara ige.

O zi n'akarikwnunga m,
ovu jaala m mini.

26 Ka kpayaru ovu sori m n'onu, riro m nwudnarnu k'agida,
ano-ehni m jaazi budnu n'olile anya.

27 Kwnornu nu i jeesigbasi mkpuru ovu m n'ilili,
i jeekwe nye nsori ke i ro oro.

28 I gesiri m apna ke budnu,
ruwhnu i mernu snarnima jihia mkpoma m.'

29 "Rumu nda m, m nookwunu anu oka n'anya rikne nhne gbasiri nda ai oknani bu Devidi, o nwurnu enwu, be li a, ilili a zi hna du tna.

30 O bu nye owhnurninya, o magwu nu Chiokike kwesiri a mkwina rikne nu o jeeme otu nye hi nu avnurnu a daziri nu ngadna eze a.

31 Ọ whnuru nọ hne zị nọ ruwhnu, o kwu ọka gbasiri olizọ n'ẹnwu Karaịsi, Chiokike jéesigbasi a n'ilili, anọ-ẹhni a jóoro oro.

32 Chiokike mernu Jizọsi ka hi n'ẹnwu lizọ. A bụ ele akebne ezi ọka ka.

33 Be gwelizọru a olu n'akarikwnunga Chiokike, ọ nahiaru n'aka Nda a mkwna ke Enine Nso bụ ke ọ wụkwasiri aị, ke anọ whnuru, nuru masi.

34 Devidi láge olu nọ rime oligwe, kọvu o kwuru, 'Nyenwe aị kannu Nyenwe m,

Daziri ẹli n'akarikwnunga m,

35 tem dụ nga me jaabita ele irno i
lele nhne i jootukwasi ọchi i lawuru.'

36 "Kam kpayaru, kpakara ele Izireli, anọ mahia n'ezi ọka nọ ọ bụ Jizọsi ka, nye anọ kpojidnernu n'ogba bụ nye Chiokike mernu Nyenwe aị nọ Karaịsi."

37 Nga be nuru ka, o gburu be igbugbu k'agida nọ mkpoma, be kanu Pita nọ ele izi berere, "Rumu nda aị, kini bụ nhne a jeeme?"

38 Pita kanu be, "Nye ọbula hi nọ mmehie a tūhnasna, ma be wu anọ mini nọ rewhna Jizọsi Karaịsi, ma Chiokike gbarunu anọ mmehie anọ. Ige wam anọ jeenwehia nkesi Chiokike ke bụ Enine Nso.

39 Kwnornu nọ mkwna Chiokike ka zinu anọ, nọ rumu anọ, nọ kpakara ele zị ikere, ele Nyenwe aị Chiokike joosukwu."

40 Pita ji agida ikwu-ọnu berere do be aka nọ nsni, kaa, "Anọ gweme ẹhni anọ awhnurwhnu ke ebiri ojo ka."

41 Be wuru ele kweru izi oma ka mini. Be tukwasinu be pokwu badnu ẹto n'otu ọbochi.

*Mmekọta ke
ele kweru ekwe*

⁴² Be dazigidne nụ iznizni ele izi, snornu be mekọta nhne, ri wiri nụ neekpe okpukpe.

⁴³ Ele izi wam rnurnu agida ernalu ndu-ehni nụ elekema ke mernu ogwnu tū ele badnū.

⁴⁴ Kpakara ele kweru ekwe dazikota n'otu, neekeri nhne n'otu.

⁴⁵ Be re ekwu be nū ekwnu be nwernu, keme iwai n'esilawuru be lele kpa mkpa kparū nye obula.

⁴⁶ Be dazigidne n'otu n'Oro Nso Chiokike kpakara obochi. Be neezne n'oro nū oro, gweru mkpoma zi richna neeri wiri n'otu nū ovu oso n'onu.

⁴⁷ Be naazarni Chiokike, neenwe ruwhnu oma nū hne ele badnū zi. Nyenwe ai notukwasinu be ele badnū n'obochi n'obochi ele be jooznohia.

3

Pita gworo nye mgworo

¹ Otu obochi, Pita nū Jōni znernu Oro Nso Chiokike n'otnu-ige ke eto n'iwnehnie,* ke bu ige okpukpe.

² Otu nyerukna ke dnarnū mgworo hite nga be murnu a, ele badnū nookwuru a zne n'Ogodo Onuhna Marnū Mma ke Oro Nso Chiokike kpakara obochi, ma o rīo nhne n'aka ele naabna Oro Nso Chiokike.

³ Nga o whnurnu Pita nū Jōni hne be naabna Oro Nso Chiokike, o rīo be nhne.

⁴ Pita nū Jōni legidne a anya, Pita kaa, “Le ai anya.”

---

* **3:1** otnu-ige ke eto n'iwnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

⁵ Nyerukna wam legidne be anya ma ọ jaanahia nhne n'aka be.

⁶ Pita kaa, “M nwée m siliva mọbu golu, kọvu m jeenye i nhne me nwernu, nụ rẹwhna Jizọsi Karaịsi nye Nazarẹti, lizọ, zne izne.”

⁷ Ọ nwụgwuru a n'akarikwnunga a, dọlizo a olu, ngangam, ọchi nyerukna wam nụ ekenkele-ọchi a lawuru nwehia rikne.

⁸ Ọ wulizo olu, gwuzoru, bete neezne izne. O snornu be bna n'Oro Nsọ Chiokike, neezne izne, nọowulizo olu, naaznarni Chiokike.

⁹ Kpakara igbudu ele badnu wam whnuru a hne o neezne izne, naaznarni Chiokike.

¹⁰ Be mahia nu ọ bu nye orio wam naadazi n'Ogodo Onuhna Marnu Mma. O duru be ehni, tu be n'anya k'agida nu nhne mernu.

*Pita znirni izi oma
n'Oro Nsọ Chiokike*

¹¹ Kpa nye mgworo wam nwugwuru Pita nu Joni n'aka, ogwnu turu kpakara ele badnu wam, be gbako nu mgbemgbe oro Solomoni.

¹² Nga Pita whnuru be, ọ kanu be, “Ele Izireli, ndaa kpa nhne ka noodu anu ehni, anu neele ai anya lele nu a ji rikne aka ai mọbu ọzi nsọ ai mee nyerukna ka zne izne.

¹³ Chiokike ke Ebereham, nu ke Aziki, nu ke Jekọpu, Chiokike ke ele nda ai oknani, nyernu Nnwọ a Jizọsi igwugwu. Ya bu nye anu reru, anu gonahoru a nu ruwhnu Paleti, ọ bu n'ezi nu Paleti kweru ọ sigbasi a.

¹⁴ Anu gonahoru nye nsọ nu nye mee mma, gweru nye noogbu badnu.

15 Anụ gburu nye nwe bụdnu. Kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ, a bụ ele akebne a.

16 Anụ le nwerukna ka anụ magwu, ọ bụ ọkwnata ovu nụ rẹwhna Jizọsi nyernu a rikne. Ọ bụ rẹwhna Jizọsi nụ ọkwnata ovu nụ rẹwhna a nyernu nwerukna ka ọgwugwo zuru ozu, kpa anụ whnurnu.

17 “Kịtna, rụmu nda m, m maam nụ nhne anụ nụ ele risi anụ mernu Jizọsi bụ nụ anụ máa ama.

18 Kọvu nụ Chiokike hiri n'ọnu kpakara ele ọwhnurninya agịda ige wheru ewhe kwu nụ Karaịsi jaata awhnụwhnu, o mezuru nhne o kwuru.

19 Anụ tūhnasna, kete ruwhnu hne Chiokike zị, ma o kwnosnama kpakara mmehie anụ,

20 ma anụ nwehịa rikne ikne hite nụ ruwhnu Chiokike, ma o ziyanu anụ Jizọsi bụ Karaịsi nye ọ hōhiannu anụ.

21 Ọ jaadazị n'oligwe tem ige Chiokike jeeme kpakara nhne ziri ikne, lele kpa o kweru mkwna agịda ige wheru ewhe hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zị nsọ.

22 Kwnornu nụ Mozizi karu, ‘Nyenwe aị Chiokike anụ jeeziyanu anụ nye ọwhnurninya lele me, hite nụ ele ke anụ, anụ jobno nsni nụ kpakara nhne ọ jaakanu anụ.

23 Nye ọbula ke jobno nsni nụ nhne nye ọwhnurninya wam kwuru, be jeekewahala a n'esilawuru ele ke Chiokike.’

24 “N'ezi ọka, kpakara ele ọwhnurninya hite nụ Sameli nụ ele sno a n'aznu kwuru nhne gbasiri ọbochi ele ka.

25 Kpakara mkwna Chiokike hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zinu anụ, anụ nwernu igwe nụ ọgba-

njo-ehni Chiokike gbarụ ya nụ ele nda anụ, lele kpa ọ kannụ Eberham, 'M jọgozi kpakara ele zị n'owa hite avnuru i.'

²⁶ Nga Chiokike gwelizoru Nnwọ a Jizọsi, o beru ọsno ziyanu anụ ya, ma ọ gọzi anụ, ma anụ hi nụ rime apna ọjọ anụ yahna."

4

Pita nụ Jọni zị nụ ruwhnu ele eze-ikpe

¹ Kpa Pita nụ Jọni zị nookwunu ele badnụ ọka n'Oro Nsọ Chiokike, ele ariohna nụ nye risi ele neese Oro Nsọ Chiokike nụ ele Sadusi vakwnusiri be.

² Ovu weru be ehni nụ ele izi lawuru wam neezni ele badnụ nụ Jizọsi hiri n'enuw lizo, ke neegesi nụ ele nwuru ọnwu jeehi n'enuw lizo berere.

³ Be nwudne be, yisi be ikelu tem chi bọ, kwnornu nụ ọbochi zneminem.

⁴ Kọvu agida ele nuru izi ọma be kweruru, ọnu ọgwugwu be bụ pokwu badnụ isne.

⁵ N'ekile a, ele risi ele Ju nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju gbakoru nụ Jeruselem,

⁶ be nụ nye risi ariohna Anasi, nụ Kayafasi, nụ Jọni nụ Alekizanda, nụ ele ọro nye risi ariohna.

⁷ Be kwuya Pita nụ Jọni gwuzote be nụ ruwhnu be, be sika be, "Ndaa rikne mọbu rewhna nyele hne anụ jiri neeme nhne ka?"

⁸ Enine Nsọ jipiharu nụ rime Pita, ọ kaa, "Ele risi nụ ele okno badnụ Izireli,

⁹ anụ neesikwa aị ajiji tna kwnornu nụ nhne ọma ke be mennu nye mgworo ka nụ kpa be jiri gwọ a.

10 Kpakara anụ ma kpakara ele Izireli mahia, nụ nyerukna ka gwuzo hna nụ ruwhnu anụ n'ehni zuru ozu, bu nye be gworu hite nụ rikne ke zi nụ rewhna Jizosi Karaisi nye Nazareti. Anụ kpoigidnenu a n'ogba, kovu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo.

11 Ya bu
'akaworugwu ke anụ ele noowu oro juru,
kijam gholam risi nsukala oro.'

12 "Oznohia zi nụ rewhna a kpoi. Kwnornu nụ o za rewhna berere nụ mkpururu oligwe be nyernu ke badnu jeenwe oznohia."

13 Onu rikne Pita nụ Joni duru ele risi ikpe ehni. Be mahiaru nụ be bu ele o za nhne be bu, ele muge okwukwo. Be mahiaru kwno nụ be nụ Jizosi ziri.

14 O za nhne be nwernu rikne kwu kwnornu nụ be whnurnu nyerukna wam be gworu gwuzo nụ ngeri Pita nụ Joni.

15 Be kanu be whoga n'oro ikpe, be gba iznuznu n'esilawuru be.

16 Be kaa, "Ndaa nhne a jeeme ele rukna ka. Kpakara ele wu nụ Jeruselem magwu nụ be rnurnu okne ernu ndu-ehni ka, a nwée rikne gonahoru a.

17 Kovu a jeekwe be gbaso otnutnu ka n'esilawuru ele badnu, a do be aka nụ nsni be kwu oka berere nụ rewhna Jizosi."

18 Be sukwu ele rukna wam, kanu be, be kwuma oka ria ria mọbu zni nhne nụ rewhna Jizosi.

19 Kovu Pita nụ Joni saru be, "Anu tule a ma o buru oma nụ anya Chiokike, a bnonu anụ nsni sobu a bnonu Chiokike nsni.

20 Kwnornu nụ a nwée rikne gharu o kwu nhne a whnurnu nụ nhne a nurnu."

21 Ele ikpe wam dọsi be aka nọ nsni rikne, sigbasi be la. Be nwée nhne be jeeji ta be awnụwhnu kwnornu nọ ele badnụ naaznarni Chiokike nọ nhne mernu.

22 Nyerukna be gwọru ọnu ndu-ẹhni ka wheru nri awha ẹno.

Ele Karaịsi kperu okpukpe

23 Nga be sigbasiri be, Pita nọ Jọni lakwnusi ele ke be, kanu be nhne ele risi arịohna nọ ele okno badnụ kwuru.

24 Nga be nurnu a, be yisi ọnu n'otu kwnakwu Chiokike n'okpukpe, kaa, “Nyenwe aị Chiokike, nye keru oligwe nọ ọwa, nọ okne osimini, nọ kpakara nhne zị nọ rime be.

25 I jiri Enine Nso kwu ọka hite n'ọnu ọhi i Devidi, nda aị ọknani, kaa,

‘Kini vuteru ele buo ele Ju ọnuma

kini mernu ele badnụ naagba iznuznu etekne?

26 Ele eze k'ọwa ka gwuzoru

be nọ ele nechi ẹchi, gba iznuznu megidne Nyenwe aị

megidne nye ke a o teru mọno.*

27 N'ezi ọka, Erọdu nọ Pọtiosi Paịleti gbakọru n'otu n'eli ka, be nọ ele buo ele Ju nọ ele Izireli, megidne Nnwọ nsọ i Jizọsi, nye i teru mọno.

28 Be gbakọru ma be mee nhne i jiri rikne i nọ echiche i kaa nọ ọ bu nhne be jeeme.

29 Nyenwe aị, bikno, le be naakpasị aị ogwnu, nyega aị ele izi i, ọnu rikne a jeeji zni izi ọma i.

---

* 4:26 nye ke a o teru mọno: Ke bu Mezaya, Karaịsi.

³⁰ Dọsnihala aka ị nụ ọgwo ẹhni igbugbu nụ ọrnu elekema nụ ẹrnu ndu-ẹhni hite nụ rẹwhna ọhi i zi nsọ Jizọsi.”

³¹ Nga be kperu okpukpe, hne be zi neekpe okpukpe znuru biri biri. Enine Nsọ dnakwasị kpakara be, be bete nookwu ikwu-ọnu Chiokike n'ọnu rikne.

*Ele kweru neekeri
kpakara nhne n'otu*

³² Kpakara ele kweru ekwe bu otu nụ echiche be ma nụ mkpoma be. Ọ zá nye kanu nhne o nwernu bu ke a, kovu be neekeri kpakara nhne be nwernu.

³³ Ele izi wam ji ọnu rikne naagba akebne olizọ n'ẹnwu Nyenwe aị Jizọsi. Chiokike tukwasinu be agida oru.

³⁴ Ọ zá nye ọbula n'esilawuru be nhne kọgwu. Ele nwernu ẹli mọbu ọro re be, gweya ịwai be reru a,

³⁵ be nyee a ele izi, ele izi keme ịwai wam lele kpa mkpa kparu nye ọbula.

³⁶ Josefu, nye Livai be muru nụ Saiporosi, nye ele izi jiri Banabasi, ke bu “Nnwọ ọsnuta mkpoma,”

³⁷ o re ẹli o nwernu, gweya ịwai a bita a n'ochi ele izi.

5

Ananayasị nụ Safira

¹ Kovu otu nyerukna rẹwhna a bu Ananayasị, ya nụ nnwerne a Safira, reru ẹkwu be.

² Ya nụ nnwerne a kwekotaru ọ bita agwna ịwai, o gweya ke gwnaru bita n'ochi ele izi.

³ Pita kanụ a, “Ananayasi, ndaa kpa Ekwensu jihiaru mkpoma i, mee i i ghanụ Enine Nso aghalaghala, i bitaru agwna iwai i reru ekwu.

⁴ Jiwa nwe ekwu sụ i reru a. Nga i reru a, iwai wam zi n'aka i o mee kpa o jiri masi i. Ndaa kpa i jiri ri oriri o mee nhne nụ kpa? I ghanụ Chiokike aghalaghala, o buo badnu.”

⁵ Nga Ananayasi nurnu oka ka, o dna n'eli, nwuma. Ogwnu turu kpakara ele nurnu nhne mernu.

⁶ Rumu ikoro ele rukna va whụ a n'ikpe, vuru iznu a zne, lite a.

⁷ Nga nhne nụ lele awa eto wheru, nnwerne a varu, kovu o maá nhne mernu.

⁸ Pita sika a, “Kanụ m, ka o bu onu iwai anụ reru eli wam?”

O kaa, “Owe, o bu onu ahia a.”

⁹ Pita kanụ a, “Kini mernu ji nụ nzi i kwekotaru o rna Enine Chiokike ornurna? Ele rukna ele liri nzi i gwuzo n'onu-mgbo kitna, be joovuru i zne.”

¹⁰ Ngangam, o dna n'eli n'ochi a, nwuma. Be vuru a whoga, lite a nụ ngeri nzi a.

¹¹ Kpakara ogbako Chiokike nụ ele berere ke nurnu a turu ogwnu k'agida.

*Ele izi wam gworu
ele nriria*

¹² Ele izi rnurnu agida ernu ndu-ehni nụ ernu elekema n'esilawuru ele badnu. Kpakara ele kweru naagbako nụ mgbemgbe oro Solomoni.

¹³ O za nye berere nwernu rikne sno be, o bu n'ezi nụ ele badnu naakaa be oka oma.

¹⁴ Kovu agida ele badnu snornu ele kweru ekwe, ele rukna nụ ele rinya.

15 Ka mernu be kwuya ele naarīa ẹhni igbugbu, dnanyīta be n̄u ngeri apna n'olu ọkpata be n̄u etere be, ma kpa Pita naagawhe enine a metū agwna be.

16 Igbudu ele badn̄u hi n'ẹli gbarū Jeruselem gbu-rugburu va kwuya ele ke be naarī ẹhni igbugbu, ma ele ren̄wu ojo nwugwu, be gworū kpakara be.

Be kpaknarn̄u ele izi ẹhni

17 Ige wam okwno-awūwa jih̄iaru nye risi arīohna n̄u ele n̄u ya sno, bū ele otu Sadusi, mkpoma.

18 Be nwudne ele izi, yisi be ikelu n̄u ruwhnu ọhna.

19 Kọvu enine izi Nyenwe āi varū n'abal̄i, gbamanū be ọnuhna ikelu, kwuh̄ia be.

20 Ọ kanū be, “Anū zne gwuzoru n'Ọro Nsọ Chiokike, kanū ele badn̄u kpakara izi ke budnu ikne ka.”

21 Ele izi wam zne n'Ọro Nsọ Chiokike ke chi ọboru neezni ele badn̄u nhne.

Nga nye risi arīohna n̄u ele n̄u ya sno varū, be sukwukọta ele eze-ikpe n̄u kpakara ele risi Izirēli, zizne izi ma be kwuh̄ianu be ele izi wam.

22 Ele be ziznenū ọro ikelu, whn̄uge be n'ọro ikelu. Be lahna kanū ele dusiri be,

23 “Nga a d̄uru ọro ikelu, ọro t̄uru ọtu, kpakara ele nse neese ọnuhna, kọvu nga a gbamarnū ọro, ọ zá nye z̄i n̄u rime ọro.”

24 Nga nye risi ele neese Ọro Nsọ Chiokike n̄u ele risi arīohna n̄urnu a, ọ gbagwojiri be anya.

25 Ige wam otu badn̄u va, kanū be. “Anū le, ele rukna wam anū yisiri n'ikelu z̄i n'Ọro Nsọ Chiokike neezni ele badn̄u nhne.”

26 Nye risi ele neese Ọro Nsọ Chiokike n̄u ele ya n̄u be neese Ọro Nsọ zne kwuya ele izi wam, be

méne be nhne rikne kwnornu nù be nọtu ogwuu ele badnù jọtu be akaworugwu.

²⁷ Be kwuya ele izi wam gwuzote be nù ruwhnu ele eze-ikpe. Nye risi ariohna sika be,

²⁸ kaa, “A dọru anù aka nù nsni anù zní nhne nù rẹwhna Jizosi. Anù mernu kpakara ẹli Jeruselem jihia n'iznizni anù, anù noovukwasi aị ẹnwu ọvnarna Nyerukna ka.”

²⁹ Pita nù ele izi saru be, “A kwesiri o bnonu Chiokike nsni karu badnù.

³⁰ Chiokike ke ele nda aị mernu Jizosi hi n'ẹnwu lizo, bu nye anù gburu, kpogidne a n'olu ogba.

³¹ Chiokike gwelizoru a olu n'akarikwnunga a ma o buru Nye Risi nù Nye Onohia, ma ele Izireli tuhna, ma Chiokike gbarunu be mmehie be.

³² A bu ele akebne nhne ele ka, ma Enine Nso, ke bu nkesi Chiokike nyernu ele noobnonu a nsni.”

³³ Nga be nuru oka ka, ovu weru be ẹhni k'agida, be kpebi o gbu ele izi wam.

³⁴ Kovu otu nye Farisi rẹwhna a bu Gamalieli, nye zní iwu ele Ju, nye ele badnù nọso anya, gwuzoru n'esilawuru ele ikpe, kaa ele izi wam whoga n'ederezi.

³⁵ O kanu ele ikpe wam, “Ele Izireli, anya du anu ẹli nhne anu noopio o mee ele rukna ka.

³⁶ N'ige wheru ewhe, Tadiyosi whuyaru neeme ẹhni a nu o bu nye zi rikne, riwhu badnù ẹno snornu a. Be gburu a, kpakara ele snornu a gbasaru, otu a nwuru.

³⁷ Omekwo, Judasi nye Galili whuyaru n'ige be gwnuru ele badnù, o dọru agida ele badnù, be gburu a masi, kpakara ele snornu a gbasaru.

38 Kĩtna me kanụ anụ, anụ mée nhne ọbula megidne ele rukna ka. Anụ sigbasi be. Ọ bụru nụ nhne ka bụ ernala aka ke badnụ, ọ joowhu.

39 Kọvu ọ bụru nụ o hi n'aka Chiokike, anụ nwée rikne megbu be. Anụ jọowhnu nụ anụ nọolusi Chiokike ọgwnu.”

Be kweru nhne o kwuru bụ ezi ọka.

40 Be sukwu ele izi wam, pñia be nhne, kanụ be kwúma ọka berere nụ rẹwhna Jizọsi, be sigbasi be, be la.

41 Ele izi wam whọga nụ ruwhnu ele ikpe, ovu nọoso be n'ọnu kwnornu nụ Chiokike gwnụsiri be ele kwesiri ọ ta awhnụwhnu kwnornu nụ rẹwhna Jizọsi.

42 Kpakara ọbochi be zị n'Ọro Nsọ Chiokike, neezne n'ọro n'ọro ele badnụ nọkpo okwo izi ọma nụ Jizọsi bụ Karaịsi.

6

Ele ernala ernala

1 N'ige wam, nga ọnu ọgwnugwnu ele kweru ekwe zị naaba aba, ọdogbuta whụyaru n'esilawuru ele Ju nookwu Giriki nụ ele Ju nookwu Hiburu. Ele Ju Giriki kanụ be lewhuru ele rinya be nzi be nwurnu anya nụ wiri be neeke n'ọbochi n'ọbochi.

2 Ele izi nri nụ ẹbo wam sukwu kpakara ele sno apna Jizọsi n'otu, kaa, “Ọ búo ọma a gharu nhne gbasiri ikwu-ọnu Chiokike neeke wiri.

3 Kĩtna, rụmu nda aị, anụ hohia ele rukna ernala n'esilawuru anụ ele nwernu agwa ọma, ele Enine Chiokike nụ akoniche jiharu, ma a yisi be nụ nhne gbasiri nhne ka.

⁴ Kọvu aila jeegweru ẹhni aị yisi n'okpukpe nụ ọkpo okwo ikwu-ọnu Chiokike.”

⁵ Kpakara be kweru nhne ele izi wam kwuru. Be hohia Sitivini, nyerukna ke ọkwnata ovu nụ Enine Nsọ jihiaru, nụ Filipu nụ Porokorosi, Nikaṅ, Timṅni, Pamṅnasi nụ Nikolasi, nye Antioku nye bnarnụ okpukpe ele Ju.

⁶ Be gwuzote be nụ ruwhnu ele izi, be kpe okpukpe tųkwasi be aka.

⁷ Ikwu-ọnu Chiokike neezne nụ ruwhnu. Ọnu ọgwngwnu ele sno apna Jizosi nụ rime Jeruselem zị kọriri naaba aba. Agida ele ọkwa ariohna kwnata Chiokike mkpoma.

Be nwudneru Sitivini

⁸ Sitivini bụ nwerukna Chiokike gọziri ke nwernu rikne ọ rny ernalu-ẹhni nụ nhne elekema n'esilawuru ele badny.

⁹ Kọvu nụ agwna ele zị n'oro ọgbako ele Ju, ele be kwu Ele Nwernu Ehn be, nụ ele Ju hiri nụ Sirini nụ Alekizandaria, lizoru megidne a. Be nụ ele Ju hi nụ Silisia nụ Esia nụ Sitivini bete neesigha ọka.

¹⁰ Kọvu nụ be nwée rikne megidne Enine nụ akoniche ke Sitivini ji nookwu ọka.

¹¹ Be gno ele badny be kaa, “A nurnu hne ọ nookwulu Mozizi nụ Chiokike.”

¹² Ele ka kpakne ele badny, be lizo, be nụ ele okno badny nụ ele zni iwu, vakwnusi Sitivini, nwudne a, kwuzne a nụ ruwhnu ele eze-ikpe.

¹³ Be kwuya agwna ele jaagba akebn aghalaghala megidne a. Be kaa, “Nwerukna ka ziko nookwu ọka megidne Oro Nsọ nụ Iwu Mozizi.

14 A nurnu hne ọ naakaa nụ Jizọsi nye Nazareti ka jaakwnadna Ọro Nsọ Chiokike ka, gbanwo kpakara omen'eli aị ke Mozizi nyernu aị.”

15 Kpakara ele eze-ikpe legidne Sitivini anya, be whnụ nụ ruwhnu a nụ lele ruwhnu enine izi.

7

Ikwu-ọnu Sitivini

1 Nye risi ariọhna sịkwa Sitivini, “Nhne ka be nookwu megidne i, ọ bụ n'ezi?”

2 Sitivini sarụ be, “Rumu nda m, nụ ele nda, anụ bnote nsị. Chiokike ke zị igwugwu mernu Ebereham, nda aị ọknani, whnụ a anya nga ọ zị n'eli Mesopotemia, sụ o znernu wuru nụ Harani.

3 Ọ kanụ a, ‘Sịgbasi ezi-nụ-oro i nụ ẹli i, zne n'eli ke me jeegesi i.’

4 “Ọ sịgbasi ẹli Kalidia zne wuru nụ Harani. Nga nda Ebereham nwurnu, Chiokike mernu o bnanya n'eli ka, hne anụ wu kịna.

5 N'ige wam Chiokike nyéne Ebereham agwna ẹli ka ma ọ bụru ke a, ọ bụbedi otu rẹnu ọchi, kọvu Chiokike kweru a mkwna nụ o jeenye a ẹli ka, ma ọ bụru ke a nụ ẹbnurnu ele joosno a n'aznụ. Nga Chiokike kweru mkwna ka, Ebereham nwée rumu.

6 Ka bụ nhne Chiokike kannụ a, ‘Rumu ị joowu n'eli berere, hne be jọburu ele ọhi, be jeeme be nhne ojo riwhu awha ẹno.’

7 Kọvu Chiokike karụ, ‘M jeekpe ele wam be jọbunu ọhi ikpe, omekwo, be jeehi n'eli wam whuya, be jọkponu m risi ẹli nụ hna.’

8 Chiokike mernu ọgba-njọ-ẹhni ọkpa nka ziri n'esilawuru ya nụ Ebereham. Ebereham kparụ Aziki nnwọ a nka nga ọ gbarụ ọbochi ẹsato kpa be

murnu a, Aziki kpa Jekọpu nka, Jekọpu kpa nri nọ rọmu a lawuru ele nda aị ọknani nka.

⁹ “Ele nda aị ọknani kwnosiri nwene be Josefu awuwa, be rezne a Ijipiti lele ọhi, kọvu Chiokike dagwunu a,

¹⁰ dọhia a nọ kpakara mkpa a. Nga Josefu gwuzo nọ ruwhnu Fero, eze Ijipiti, Chiokike nyernu a ruwhnu ọma nọ akọniche. Fero mernu a nye risi ọchichi kpakara Ijipiti nọ kpakara ọro eze.

¹¹ “N’ige wam ọknunyo dnarnu nọ kpakara ẹli Ijipiti nọ Kenani, ke vuyaru agida awnwhnu. Ele nda aị ọknani nwée wiri.

¹² Nga Jekọpu nurnu nọ wiri zị nọ Ijipiti, o zizne ele nda aị ọknani pịi nọ mbom.

¹³ Nga be zneru ke mgba lawuru, Josefu mernu rọmu nne a mahia a, Fero mahia masị ezi-nu-oro Josefu.

¹⁴ Nga ka mekworu, Josefu ziznenu Jekọpu nda a izi, kanu a, o kwuru kpakara ezi-nu-oro a va Ijipiti, be bu nri badnu esau nọ isne.

¹⁵ Jekọpu zne Ijipiti hne ya nọ ele nda aị ọknani zị nwu.

¹⁶ Be vuru iznu be zne Sekem hne be liri be n’ilili ke Ebereham zunahoru avnurnu Hamọ n’iwai.

¹⁷ “Nga ige Chiokike jeemezu mkwna o kweru Ebereham duru, ọnu ọgwngwnu ele ke aị zị nọ Ijipiti zilam agida.

¹⁸ N’ipne-aznu, eze berere ke máa Josefu bete neechi Ijipiti.

¹⁹ Ọ mernu ele nda aị ọknani nhne rikne, ghọ be aghigho, mee be tuwhu rọmu be, ma be nwuma.

²⁰ “Ọ bu n’ige ke nọ kpa bu nga be murnu Mozizi, nnwọ marnu mma nọ ole anya, be legidne anya

n'oro nda a ẹnwa ẹto.

²¹ Nga be ghasarụ a n'ederezi, adna Fero kwuru a, znulizo a lele nnwọ a rukna.

²² Be znirni a kpakara nhne omumu nụ akọ ele Ijipiti, Mozizi buru dikne n'ikwu-ọnu nụ dimkpa nụ rikne.

²³ “Nga Mozizi gbarụ nri awha ẹno, o kpebi o zne lekasi rụmu nda a, ele Izireli.

²⁴ O whnụ hne otu nye Ijipiti neemegbu nye Izireli, o zne megwnahianu nye Izireli, gbu nye Ijipiti.

²⁵ O che nụ ele ke a jọoghohia nụ Chiokike jeehi n'aka a dọhia be, kọvu be ghóhiage.

²⁶ Ke chi a bọru, ọ whnurnu rụmu Izireli lawuru nọolu ọgwu, o zne bno be, ọ kaa, ‘Le, anụ bu rụmu nwene, kini mernu anụ nọolu ọgwu?’

²⁷ “Kọvu nye ke mejọru nwene a kwnahala Mozizi, sịkwa a, ‘Nyele mernu i nye risi nụ nye ikpe a?’

²⁸ I noopio o gbu m lele kpa i gburu nye Ijipiti n'ekile sa?’

²⁹ Nga Mozizi nurnu ka, ọ gbawhu, zne wuru nụ Midia lele nye izne, hne ọ murnu rụmu rukna lawuru.

³⁰ “Nga nri awha ẹno whemernu, enine izi Chiokike mernu ọ whnụ a anya nụ riro bẹkwu isisi matị n'eli-ikpa zị Rugwu Saina ndundu.

³¹ Nhne Mozizi whnurnu a jiri anya, o znedu isisi matị wam ndundu, ọ nurnu nkọli Nyenwe a,

³² ‘Mawa bu Chiokike ele nda i ọknani, Chiokike ke Ebereham, nụ Aziki nụ Jekọpu.’ Mozizi turu ọgwu k'agida, o nwée rikne legidne anya.

³³ Nyenwe a kanu a, ‘Tuma okoro-ochi i, kwnornu nụ hne i gwuzo bu eli nsọ.

34 M leru m anya, whnụ awhnụwhnu ele ke m n'Ijipiti. M nurnu m ọsnu-idne be, m hiednana m ma m znọhia m be. Kịtna, va, m jeezizne i Ijipiti.'

35 "Ka bụ Mozizi wam be juru kaa, 'Nyele mernu i nye risi nụ nye ikpe aị?' Ya bụ nye Chiokike ziznernu lele nye risi nụ nye ọznohia, hite nụ oyi aka enine izi wam ke mernu ọ whnụ a anya n'isisi maị wam neerne bẹkwnu.

36 O duhia be hite nụ Ijipiti hne ọ rnurnu ernalu-ehni nụ nhne elekema, ma n'Okne Osimini Ihie, ma nụ ẹli-ikpa nri awha ẹno.

37 "Ọ bụ Mozizi kannu ele Izireli, 'Chiokike jeeziyanu anu nye ọwhnurninya lele me, hite nụ ele ke anu.'

38 Ọ bụ Mozizi ka bụ nye zi n'esilawuru agida ele wam n'eli-ikpa, ya nụ ele nda aị ọknani, ma enine izi wam nye kwunnu a ọka nụ Rugwu Saịna. Ọ nahiaru ikwu-onu ke zi budnu ke Chiokike, ma o nyewhete aị ya n'aka.

39 "Kovu ele nda aị ọknani bnógele a nsni, be kwnahala a n'otu nkọ, nụ be jaalahna Ijipiti.

40 Be kanu Eroni, 'Menu aị rumu chi berere ke joodu aị. A máa nhne mernu Mozizi wam nye kwuhiaru aị n'Ijipiti.'

41 Nga wam be mee chi lele nnwọ ehni, kwanu a arịohna, kwu ikwu iriri, kwnornu nụ nhne be jiri aka be kpu.

42 Kovu Chiokike dasinnu be aznu, nyewhete be ma be kpenu mbọ ke oligwe, lele kpa be gbaru a n'okwukwo ele ọwhnurninya, 'Ele Izireli, anu kwannu m arịohna nụ nhne nkesi nri awha ẹno n'eli-ikpa?

43 Anu vulizoru ọro Mọloku

anụ vulizo mbọ Refani,
ke bụ chi anụ kpuru, kpọnu be risi ẹli.

M jeezihala anụ whe Babiloni.'

⁴⁴ “Ele nda aị ọknani vu Ọro-Ẹka ruwhnu Chiokike n'ẹli-ikpa. Be wuru a lele kpa Chiokike kannụ Mozizi wu a, lele ọdi ke be gesiri Mozizi.

⁴⁵ Omekwo, ele nda aị ọknani ele nahọru Ọro-Ẹka wam n'aka ele nda be, vuru a zne be nụ Josua, nahọru ele mba wam ẹli be, bụ ele Chiokike chihalaru nụ ruwhnu be. Ọro-Ẹka wam zị tem du ige Devidi.

⁴⁶ Devidi nahjaru ruwhnu ọma n'aka Chiokike, ọ rịo Chiokike ọ gharu a ma o wutenu Chiokike Jekọpu ọro.

⁴⁷ Kọvu Solomoni bụ nye wunnu a ọro wam.

⁴⁸ “Kọvu Nye Kakwo Nhne Dum Olu zá noowu n'ọro badnụ wuru, lele kpa nye ọwhnurninya kwuru,

⁴⁹ ‘Ka bụ nhne Nyenwe aị kwuru,

Oligwe bụ ngadna eze m,

ọwa bụ nhne ọtukwasi ọchi m lawuru,

Ndaa ọkpa ọro ke anụ joowunu m?

Ndaa hne me jeezukwa inwe?

⁵⁰ Ọ bụo me keru kpakara nhne ka?’

⁵¹ “Anụ ele risi rikne nụ ele ke be kpáge nka nụ mkpọma, anụ mesirni nsni anụ. Anụ noogwuzigidne Enine Nso, lele kpa ele nda anụ ọknani mernu.

⁵² Ndaa nyenum n'esilawuru ele ọwhnurninya ke ele nda anụ kpáknana ẹhni? Be gburu ele izi Chiokike ele kwuru n'ige wheru ewhe nụ nye mee mma jaava, kọvu anụ reru a, gbu a.

53 Anụ nahọru iwu Chiokike hite n'aka ele enine izi, kọvu anụ bítagele a.”

*Be tūru Sitivini
akaworugwu*

54 Kpa ele eze-ikpe bnornu nsnị nhne Sitivini nookwu, ọnuma jihịaru be mkpọma, be ta rụkwnurnu-ize megidne a n'ovu owe ẹhni.

55 Enine Nsọ jipiyaru Sitivini, o lelizọ anya n'oligwe whnụ igwugwu Chiokike, nụ Jizọsi hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.

56 O kaa, “Anụ le, m whnurnu m hne oligwe kpumernu, nụ Nnwọ ke Badnụ hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.”

57 Be siwama lụlo, gweru aka kpusnime nsnị be, kpakara be gbagidne a.

58 Be tọhala a n'aznụ ẹli-ọhna, gweru akaworugwu lọgbu a. Ele akebne chịbita iwo be n'ọchi otu nnwọ ikoro rẹwhna bụ Sọlu.

59 Be lọgbu Sitivini, ọ kwnakwu Nyenwe aị, kaa, “Nyenwe aị Jizọsi, narnụ enine m.”

60 O gwute mpnerne ọchi, gweru okne nkọli siwama lụlo, “Nyenwe aị, bikno, ị gwnụ mmehie ka nụ risi be.” Nga o kwuru kpa, ọ nwụma.

8

¹ Sọlu bnịasiri aka n'ẹnwu Sitivini.

*Sọlu kpaknarnu
ọgbako Chiokike ẹhni*

N'ọbochi wam, be bete naakpakna ọgbako Chiokike ke zị nụ Jeruselem ẹhni, kpakara ele kweru ekwe gbaso nụ rime kpakara ẹli Judiya

nụ Sameria, okwolem ele izi bụ ele gwnarnụ nụ Jeruselem.

² Agwna ele nọtu ogwnu Chiokike zne vuru iznu Sitivini lite, be kwnanụ a ẹkwna k'agịda.

³ Kọvu Sọlu gbalị o lulu ọgbako Chiokike, o neezne hite n'oro dụ n'oro, pnụhia ele rukna nụ ele rinya bụ ele kweru ekwe túbna be n'oro ikelu.

*Filipu znirni izi ọma
nụ Sameria.*

⁴ Kpa kpakara ele kweru nụ Nyenwe aị gbasarụ, be zne neezni izi ọma kpa be neezne.

⁵ Filipu zne n'ẹli Sameria kpọ okwo izi ọma Karaịsi pịi.

⁶ Nga ele badnụ nurnu nhne Filipu nookwu ya nụ ernalu ndu-ehni ọ nọornu, be bnotenu a nsni.

⁷ Renwu ojo hiri nụ rime agịda ele badnụ neesi okokoba, be gwọru agịda ele ngeri ehni be donwurnu ọdonwu nụ ele mgworo.

⁸ Okne snarnịma dnarnụ nụ rime Sameria.

⁹ Otu nwerukna rewhna a bụ Saịmoni wu nụ ẹli wam, nye mernu anya ji ele Sameria hite n'ernalu aghigho. O karu nụ ọ bụ nye siri rikne.

¹⁰ Kpakara ele wu n'ẹli wam nọsobisinu a, hite nụ nye matị dụ nụ nye zị n'olu. Be naakaa, “Nwerukna ka bụ okne iknernema Chiokike.”

¹¹ Ernu aghigho a bụ nhne o jiri mee anya ji be gbu ọkwnu.

¹² Kọvu nga be kweru izi ọma Filipu znirni gbasiri ẹli-eze Chiokike nụ rewhna Jizọsi Karaịsi, be wụ be mini, ma ele rukna ma ele rinya.

13 Saịmoni masị kweruru, nga be wụru a mini, ọ dazịtasi Filipu ndundu, ernalu elekema nulu ernalu ndu-ehni ọ whnuru jiri a anya.

14 Ele izi ele zị nulu Jeruselem nulu nulu ele Same-ria kweruru ikwu-olu Chiokike, be zizne Pita nulu Joni pii.

15 Nga be vaduru, be kpenu be okpukpe ma be nahoru Enine Nso.

16 Kwnornu nulu Enine Nso yaadnakwasila nye obula n'esilawuru be. Be wuru be mini nulu rehwna Nyenwe aị Jizosi kpoi.

17 Pita nulu Joni tukwasi be aka nulu risi, be nahia Enine Nso.

18 Nga Saịmoni whnuru nulu be nyernu be Enine Nso hite n'otukwasi be aka, o nyee Pita nulu Joni iwai,

19 kaa, “Anu nyee m rikne ka masị ma nye obula ke me tukwasiri aka m lawuru, ọ nahia Enine Nso.”

20 Pita kanu a, “Ji nulu iwai i whu n'ohia, kwnornu nulu i cheru nulu i jozuhiali nkesi Chiokike n'iwai.

21 I nwée igwe nulu ernalu aị, kwnornu nulu mkpoma i zila snam n'anya Chiokike.

22 Tuhnasna hite nulu mmuma ojo i, kpe okpukpe, ma Nyenwe aị gbarunu i.

23 Kwnornu nulu m whnuru m nulu agida okwno-awuwa jiri nulu rime mkpoma i, i bu nye ikelu ke mmehie.”

24 Saịmoni kanu Pita nulu Joni, “Anu kpenu m okpukpe nulu ruwhnu Nyenwe aị ma nhne anu kwuru gharu a dnakwasị m.”

25 Nga be gbaru ama, kpo okwo izi oma Nyenwe aị, Pita nulu Joni lahna Jeruselem. Nulu apna kpa be naala be zni izi oma nulu eli-ohna zị nulu Sameria.

Filipu nụ nye chí-ìwai

²⁶ Enine izi Nyenwe aị kanụ Filipu, “Lizo, zne apna ke zị nụ ẹli ẹli ke larụ Jeruselem zne Gaza apna ẹli chna chna chna.”

²⁷ Filipu lizo, zne. Otu nwerukna Itiopia bu okiri badnu lazne ẹli a. Nwerukna ka bu nye zị mkpa n'ẹli Itiopia, o bu ochi-ìwai eze nyerinya Itiopia nye rewhna bu Kandasi. O znernu o kpenu Chiokike nu Jeruselem.

²⁸ O dazi nu rime ogbo-ẹli a, nọogwnu okwukwo Azaya nye owhnurninya.

²⁹ Enine Nso kanu Filipu, “Zne ndundu daziri n'ehni ogbo-ẹli wam.”

³⁰ Filipu gba eso zne, nu kpa o nọogwnu hite n'okwukwo Azaya nye owhnurninya, o sika a, “I nọoghohia nhne i nọogwnu?”

³¹ O kaa, “Ndaa kpa me jeeji nọoghohia, okwolem ma o nwernu nye jokowanu m?” O sukwu Filipu, o pnokwnusi a, daziri ẹli nu rime ogbo-ẹli a.

³² Nhne be gbaru n'okwukwo nsọ o nọogwnu bu ka,

“O nu lele aturu be duru zne o gbu ogbu
lele nnwo aturu ke dnarnu mgbu nu
ruwhnu ele noko a rijni,
o kwule oka.

³³ Be gwednarnu a n'ẹli, be gonahoru a n'ikpe zi snam,

O za nye jookwuli nhne gbasiri rumu a,
kwnornu nu be gwemernu budnu a n'owa.”

³⁴ Nwerukna wam sika Filipu, “Bikno, kanu m, ndaa nye nye owhnurninya ka nookwu nhne gbasiri a? O bu ehni a sobu nye berere?”

³⁵ Filipu bete nookwu oka, hite nụ nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ ka, zni izi oma gbasiri Jizosi.

³⁶ Kpa be neezne, be vadu hne mini zi, okiri badnu wam kaa, “Le mini, kini jeeme be gharu o wu m mini?”

[³⁷ Filipu kaa, “Be nwernu rikne wu i mini, o buru nu i jiri kpakara mkpoma i kweru.” O kaa, “M kweru m nu Jizosi Kara isi bu Nnwọ Chiokike.”]

³⁸ Nwerukna wam kanu ogbo-eli a kwnusi, Filipu nu okiri badnu wam bna nu rime mini, o wu a mini.

³⁹ Nga be hiri nu mini whuya, Enine Nyenwe ai vuhala Filipu. Okiri badnu wam whuna a berere, kovu, o la n'eli a nu ovu oso n'onu.

⁴⁰ Filipu whnu ehni a nu Azotosi. O zne nu kpakara eli nokpo okwo izi oma tem o vadu Sizaria.

9

Otuhasna mkpoma Solu (Ernu 22:6-16; 26:12-18)

¹ Solu zi koriri neemegidne ele noosno apna Nyenwe ai, naakpasi be ogwnu o gbu be. O znekwnusi nye risi arihna,

² nahoru a okwukwo o jeenye kpakara oro ogbako ele Ju zi nu Damasikosi, o buru nu o jowhnu nye obula ke noosno apna Nyenwe ai pii, ma o nwudne be, rukna nu rinya, ma o pnuru be va Jeruselem.

³ Kpa o neezne, o gwnarnu mati o du Damasikosi, ngangam, okne iwhne hiri n'oligwe mukwasi a gburugburu.

⁴ Ọ dna n'ẹli, ọ nũnu otu akpĩri naakanu a, “Solu, Solu, kĩni mernu i naakpakna m ẹhni.”

⁵ Ọ sika, “I bu nyele, Nyenwe ai?”

Akpĩri wam kaa, “Mawa bu Jizosi, nye i naakpakna ẹhni.

⁶ Kọvu lizo, bna nu rime ẹli-ọhna, hne be jaakanu nhne i jeemeriri.”

⁷ Ele rukna be nu Solu sno nwée rikne kwu oka, be nũnu akpĩri wam, kọvu ọ zá nye be whnũnu.

⁸ Solu lizo n'ẹli, kpume anya a, kọvu o nwée rikne whnu nhne ọbula. Be duru a n'aka bna nu rime Damasikosi.

⁹ Ọ whnúna ọsno ọbochi ẹto, o ríle wiri, ọ nwóna mini.

¹⁰ Otu nye sno apna Nyenwe ai zi nu Damasikosi, nye rewhna a bu Ananayasi, ọ whnũnu ọwhnurninya, hne Nyenwe ai sukwuru a, “Ananayasi.”

Ọ naakwe, “Le m, Nyenwe ai.”

¹¹ Nyenwe ai kanu a, “Jikneru, zne n'apna be kwu Zirikwem, nu ọro Judasi, sika otu nye be kwu Solu, nye Tasosi. O neekpe okpukpe.

¹² Ọ whnũnu ọwhnurninya otu nwerukna rewhna a bu Ananayasi, varu tukwasi a aka a lawuru nu risi ma ọ whnũnu ọsno berere.”

¹³ Ananayasi kaa, “Nyenwe ai, agida ele badnu kannu m nhne gbasiri nwerukna ka, nu kpakara nhne ojo o mernu ele ke i nu Jeruselem.

¹⁴ Ọ jiri rikne ele risi ariohna va Damasikosi ma ọ nwudne kpakara ele naakwnakwu rewhna i.”

¹⁵ Nyenwe ai kanu a, “Zne, kwnornu nu m hohiaru m a ma o znenu m izi, o jeeme ele buo ele Ju nu ele eze mahia rewhna m ma ele Izireli.

16 M jeegesi a kpakara awhnuwhnu o jaata kwnornu rewhna m.”

17 Ananayasi zne, bna n'oro wam, tukwasi aka a lawuru nu risi Solu, kaa, “Nwene rukna Solu, Nyenwe a Jizosi, nye mernu ma i whnu a anya n'apna nga i naava, ziyaru m ma i whnurnu osno berere, ma Enine Nso jihia nu rime i.”

18 Ngangam, nhne nu lele rukporo aznu dnahnala n'anya a, o bete o whnu osno, o lizo, be wu a mini.

19 Nga o riri wiri, rikne bna a n'ehni.

*Solu znirni izi oma
nu Damasikosi*

O daziri obochi ele nu ele ya nu ele sno apna Jizosi nu rime Damasikosi.

20 O bna kpakara oro ogbako ele Ju bete neezni izi oma gbasiri Jizosi, nu o bu Nnwọ Chiokike.

21 O jiri kpakara ele nurnu a anya, be nesikwa, “Ka o buo nwerukna wam noogbu kpakara ele naakwnakwu rewhna ka nu Jeruselem? O buo ma o pnurnu be zne nyee ele risi ariohna bu nhne o kwnornu va hna?”

22 Kovu Solu gwuzosiri rikne neezni izi oma, neegesi nu Jizosi bu Karaisi n'ezi oka, ke gbagwojiri ele Ju zi nu Damasikosi anya.

23 Nga agida obochi whemernu, ele Ju gba iznuznu o gbu a.

24 Kovu Solu mahjaru mmuma be. Ele Ju zi neese onu-mgbo iwhnehnne nu abali ma be gbu a.

25 Kovu ele noosno a jiri abali znuhala a nu rime nkita n'iketa mkpo.

Solu nu rime Jeruselem

²⁶ Sọlu zne Jeruselem, ọ gbałi ma o snornu ele sno apna Jizọsi, kọwu ogwnu turu be, kwnornu nọ be kwéhiala nọ ọ bu nye sno apna Jizọsi.

²⁷ Banabasi varu kwuru a kwuznenu ele sno apna Jizọsi, ọ kọwanu be kpa Sọlu whnuru Nyenwe ai n'apna, nọ Nyenwe ai kwunnu a oka. O kanu be kpa Sọlu znirni izi oma n'anya rikne nọ Damasikos.

²⁸ Be nọ Sọlu daziri, o zne nọ rime kpakara Jeruselem, gweru anya rikne nọkpo okwo izi oma nọ rewhna Nyenwe ai.

²⁹ Ya nọ ele Ju nookwu Giriki nọdogbuta, be pio o gbu a.

³⁰ Nga rumu nda nuru nhne gbasiri a, be kwuru Sọlu zne Sizaria, zizne a Tasosi.

³¹ Kpakara ọgbako Chiokike ke zi nọ Judiya nọ Galili nọ Sameria zukwaru inwe n'udno. Enine Nso mernu be gwuzosi rikne, ba aba, kpa be noowu budnu nọotu ogwnu Nyenwe ai.

Pita nọ rime Lida nọ Jopa

³² Kpa Pita neezneghari kpakara ohna neelekasi rumu Chiokike, o zne lekasi ele zi nọ Lida.

³³ O whnu otu nwerukna rewhna a bu Eniasi, nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, nye zi n'olu okpata awha esato.

³⁴ Pita kanu a, “Eniasi, Jizosi Karaisi mernu i ehni si rikne, lizo, gbakwata okpata i.” Ngangam, o lizo.

³⁵ Kpakara ele wu nọ Lida nọ Saroni whnuru a, tuhnsa hne Nyenwe ai zi.

³⁶ Otu nwerinya rewhna a bu Tabita (ke bu Dokasi), nye sno apna Jizosi, zi nọ Jopa. O bu nye neeme nhne oma ige obula, neeyinu ele mboni aka.

37 N'ige wam ọ rịa ẹhni igbugbu, nwụma. Be hnịa ẹhni a dọbita n'oro olu.

38 Nga ele sno apna Jizọsi nurnu nụ Pita zị nụ Lida, Jọpa zila ikere nụ Lida, be zizne ele rukna lawuru, riasno a, kaa, “Bikno, va wara wara.”

39 Pita jiknernu, snornu be zne. Nga ọ vaduru be kwuzne a n'oro olu. Kpakara ele rinya nzi be nwurnu zị naakwna ẹkwna, neegesi a kpakara iwo Dọkasi dunnu be nga ya nụ be zị.

40 Pita chihala kpakara be ederezi, gwu mkpnerne-ochi n'eli, kpe okpukpe, ọ tuhnasa hne iznu wam zị, kaa, “Tabita, lizo.” O sama anya a, nga ọ whnurnu Pita, ọ daziri eli.

41 Pita yisinu a aka, o gwuzoru. O sukwu ele kweru ekwe nụ ele rinya nzi be nwurnu, gesi be ya nụ budnu.

42 Otnutnu gbasiri nhne ka gbasa nụ kpakara Jọpa, agida ele badnu kweru nụ Nyenwe ai.

43 Pita daziri agida obochi nụ rime Jọpa n'oro otu nye noornu ernalu akpukpo anọ be kwu Saịmoni.

10

Pita nụ Kọneliosi

1 Otu nwerukna rewhna a bu Kọneliosi zị nụ Sizaria, nye risi ele ogwnu Rom be kwu Otu ele Itali.

2 Ọ bu nye notu ogwnu Chiokike, ya nụ kpakara ele ọro a neekpenu Chiokike. O neeyinu ele mboni Ju aka, neekpe okpukpe nyee Chiokike kpakara ige.

3 Otu ọbochi, n'ọtnu-ige ke ẹto n'iwhnehnie* ọ whnurnu enine izi Chiokike n'ọwhnurninya hne ọ vakwnusiri a, kaa, “Kọneliosi.”

4 Nga o leru anya, ogwnu turu a, ọ kaa, “Ọ kini, Nyenwe aị?”

Enine izi kaa, “Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyarnu ernalu oyinu ele mboni aka i.

5 Kina, zizne ele badnu be zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Saimoni Pita.

6 Ọ zi n'oro otu nwerukna rewhna a bu Saimoni nye ernalu akpukpo anọ, nye oro a zi nu ngeri osimini.”

7 Nga enine izi wam ya nu a nookwu oka laharnu, Kọneliosi sukwu ele izi a lawuru, nu otu nye ogwnu ke bu otu nu rime ele izi a, nye notu ogwnu Chiokike.

8 Ọ kanu be nhne mernu, zizne be Jopa.

9 N'ekile a, kpa be naavadu Jopa ndundu, Pita zne n'olu oro n'iwhnehnie† zne kpe okpukpe.

10 Nga wiri gwnurnu a, o pio nhne o jeeri, be zi neesi wiri, ọ whnurnu ọwhnurninya.

11 Ọ whnurnu hne oligwe kpumernu, nu nhne nu lele etere be dodnarnu nu nkala eno a du eli.

12 Kpakara anohia obula ma agwo, ma onunu oligwe zi nu rime a.

13 Otu akpiri kanu a, “Pita, lizo, gbu, ri.”

14 Kovu Pita saru, “Oza, Nyenwe aị, kwnornu nu m rilele m nhne obula ruru oru, mọbu ke zila richna.”

---

* **10:3** ọtnu-ige ke ẹto n'iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu † **10:9** iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu

15 Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, “Nhne obula Chiokike karu nu o zi richna, i kwula nhne zila richna.”

16 Nhne ka mernu mgba eto, kpakara be lahna nu rime oligwe.

17 Kpa Pita zi naagbadi risi owhnurninya ka, ele rukna wam Koneliosi ziyaru mahiaru oro Saimoni, be gwuzoru n'ogodo onuhna.

18 Be jikwa, “O bu hna hne Saimoni Pita zi?”

19 Nga Pita zi koriri naagbadi risi owhnurninya ka, Enine Nso kanu a, “Le, ele rukna eto noopio i.

20 Jikneru ehni i, snornu be zne, i sgha oka o sno be zne, kwnornu mawa ziyaru be.”

21 Pita hiedna n'olu oro, kanu be, “Me bu nye anu noopio. Ndaa nhne anu kwnornu va?”

22 Be kaa, “Koneliosi nye risi neechi ele ogwnu ziyaru ai, o bu nye mee mma nu nye notu ogwnu Chiokike. Kpakara ele Ju noso a anya k'agida. Otu enine izi Chiokike kanu a o sukwu i n'oro a, ma o nurnu nhne i jookwu.”

23 Pita kwubnanya be oro, be dnanyi chi bo. N'osisi a, Pita nu agwna rumu nda ele zi nu Jopa snornu be zne.

Pita zi n'oro Koneliosi

24 N'ekile a, o vadu Sizaria, hne Koneliosi nu rumu nwene a nu ele enyi a o sukwuru zi neese a.

25 Kpa Pita naabna n'oro, Koneliosi kwnusi a, dna n'eli n'ochi a, kponu a risi eli.

26 Kovu Pita tolizo a, kanu a, “Lizo, kwnornu nu m bu m badnu etekne.”

27 Pita nookwunu Koneliosi oka, be bna nu rime oro, o owhnu agida ele badnu gbakoru.

28 Ọ kanụ be, “Hite n’iwu aị, anụ magwụ nụ nye Ju nwée rikne mekọ nhne ya nụ nye búo nye Ju mọbu zne ọro be. Kọvu nụ Chiokike karụ me kwú badnụ nhne zila richna mọbu nhne ruru ọru.

29 Nga anụ sukwuru m, m nwée m rikne sịkwa ajiji. Kịtna, ndaa nhne mernu anụ jiri sukwu m.”

30 Kọneliosi kaa, “Ọbochi ẹno wheru ewhe, m zị m neekpe okpukpe n’ọtnu-ige ke ẹto n’iwhnehnie.‡ Ngangam, otu nwerukna wogwu iwo naacha va-a-a, gwuzoru nụ ruwhnu m.

31 Ọ kaa, ‘Kọneliosi, Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyarnụ ernalu oyinu ele mboni aka i.

32 Zizne ele badnụ Jọpa be sukwu otu nyerukna rẹwhna a bụ Saịmoni Pita, ọ bụ nye izne n’oro Saịmoni nye ernalu akpukpo anọ, nye wu nụ ngeri osimini.’

33 M ziyannu jị izi wara wara, i mekwarụ nkarị va. Kịtna, kpakara aị zị nụ ruwhnu Chiokike, neese ọ nurnu kpakara nhne Nyenwe aị nyernalu n’iwu jị kanụ aị.”

Ikwu-ọnu Pita n’oro Kọneliosi

34 Pita bete o kwu ọka, kaa, “M mahiaru m kịtna n’ezi ọka nụ Chiokike zá neele badnụ anya nụ ruwhnu.

35 Kọvu Chiokike nookwubnanya nye ọbula ke nọotu ogwnu a, nye neeme mma hite nụ mba ọbula.

36 Anụ magwụ izi Chiokike ziznenu ele Izireli, nọokpo okwo izi ọma udno hite nụ Jizọsi Karaịsi, nye bụ Nyenwe kpakara badnụ.

‡ **10:30** ọtnu-ige ke ẹto n’iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

37 Anụ magwụ nhne mernu nụ kpakara Judiya hite nụ Galili, kpa Jōni znikworu izi ọma ọwu mini.

38 Anụ magwụ masị nhne gbasiri Jizōsi nye Nazarēti, kpa Chiokike nyernu a Enine Nsọ nụ rikne. O zneghariri nụ rime kpakara ẹli neeme nhne ọma, nọogwo kpakara ele rẹnwu ojo nwụgwu, kwnornu nụ Chiokike dagwunu a.

39 “A bụ ele akebne kpakara nhne o mernu n'ẹli ele Ju ma nụ rime Jeruselem. Be kpogidne a n'ogba, gbu a.

40 Kọvu Chiokike mernu ma o hi n'ẹnwu lizo n'ọbochi ke ẹto, mee ma ọ whuya iwhe.

41 O bụo kpakara ele badnụ whnurnu a, kọvu ọ bụ aịwa ele akebne Chiokike hōhiaru. Aị nụ a snornu ri wiri, nwọ mini nga o hiri n'ẹnwu lizo.

42 O nyee aị iwu a zne zni izi ọma ka nyee ele badnụ, a gba akebne nụ ọ bụ ya nye Chiokike hōhiaru ọ bụru nye ikpe kpakara ele zị bụdnụ nụ ele nwurnu ọnwu.

43 Kpakara ele ọwhnurninya gbarụ nhne gbasiri a, nụ kpakara ele jeekweru nụ ya, be jaagbarunu be mmehie be hite nụ rikne ke zị nụ rẹwhna a.”

Ele bụo ele Ju nahiaru Enine Nsọ

44 Kpa Pita zị nookwu ọka, Enine Nsọ dnakwasiri kpakara ele noobno nsni nụ izi ọma.

45 O gbagwojiri ele Ju kweru ekwe ele snornu Pita hi nụ Jọpa va anya, nụ Chiokike wụkwasiri ele bụo ele Ju Enine Nsọ.

46 Be nurnu kpa be naaznarni Chiokike n'ikwu-
onu zị ọdo n'odo.

Pita kaa,

47 “Ele ka nahjaru Enine Nso lele ai, o zi nye joobnosni o wu be mini?”

48 O nyee iwu be wu be mini nu rewhna Jizosi Karaisi. Be riasno Pita ma ya nu be daziri obochi ele nu ele.

11

Pita kowaru nhne o mernu

1 Ele izi nu rumu nda zi nu kpakara Judiya nurnu nu ele buo ele Ju nahjaru ikwu-onu Chiokike.

2 Nga Pita znernu Jeruselem, ele be kparu nka lizo kwugidne Pita,

3 kaa, “I znernu n'oro ele be kpage nka, ji nu be rikowiri.”

4 Pita kanu be nhne mernu hite n'oziri du okwukwo,

5 “Kpa me zi neekpe okpukpe nu eli Jopa, m whnurnu m owhnurninya, m whnurnu nhne nu lele etere be dodnarnu nu ngeri eno a hite n'oligwe, o kwusi hne me zi.

6 Mlebna anya n'olu a, m whnu nu rime a anohia, nu okne anohia ojo, nu agwo nu onunu oligwe.

7 M nurnu m otu akpiri naakanu m, ‘Lizo, Pita, gbu, ri.’

8 “Kovu m karu m, ‘Oza, Nyenwe ai, o za nhne obula ruru oru mibu ke zila richna bnaleru m onu.’

9 “Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, kaa, ‘Nhne obula Chiokike karu nu o zi richna, i kwula nhne zila richna.’

10 Nhne ka mernu mgba eto, omekwo, kpakara be lahnarnu oligwe.

11 “N'ige wam, ele rukna eto ele be ziyannu m hite nu Sizaria vaduru nu oro wam me zi.

12 Enine Nso kanu m me s'gha oka, kovu me snornu be zne. Rumu nda m isunu ka hiri nu Jopa snornu m zne Sizaria, kpakara ai bna n'oro Koneliosi.

13 O kanu ai kpa o whuru enine izi gwuzo n'oro a, ke kannu a, 'Zizne ele badnu zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Saimoni Pita.

14 O jaakanu i oka ke be jooznohia ji nu ezi-nu-oro i.'

15 Kpa me panizornu nookwunu be oka, Enine Nso dnakwasiri be lele kpa o dnakwasiri ai n'oziri.

16 M chenwanya ikwu-onu Nyenwe ai kwuru, 'Joni jiri mini wu ele badnu mini, kovu be jeeji Enine Nso nowu anu mini.'

17 Chiokike nyernu be nkesi wam o nyernu ai kpa a kweru nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi. M bu nyele ke me joobnosnili Chiokike?"

18 Nga be urnu nhne ka, be kpusni onu be, be znarni Chiokike, kaa, "Chiokike nyernu ele buo ele Ju obirizi otuhlasna mkpoma ma be ziri budnu."

Ogbako ke zi n'Antioku

19 Kitna, okne okpakna ehni wam ke whuyaru kwnornu enwu Sitivini mernu ele kweru ekwe gbasu du Fonisia nu Saiporosi nu Antioku. Be neezni ele Ju kpai izi oma.

20 Kovu agwna ele kweru ekwe, ele rukna hiri nu Saiporosi nu Sirini znernu Antioku, be nu ele buo ele Ju nookwu oka, nookpo okwo izi oma gbasiri Nyenwe ai Jizosi.

21 Iknerrema Nyenwe ai sno be, agida ele badnu kweru, tuhlasna hne Nyenwe ai zi.

²² Ọtnutnu ka duru ọgbako ke zị nụ Jeruselem nsni, be zizne Banabasi Antioku.

²³ Nga ọ varu, whnu ernalu Chiokike n'esilawuru ele ke a, mkpoma soro a n'onu, ọ kanu be yisi ẹhni gweru kpakara mkpoma be tukwasi nụ Nyenwe aị.

²⁴ Banabasi bu ọmama badnu ke nwernu Enine Nso nụ ọtukwasi ovu. Agida ele badnu kwerruru nụ Nyenwe aị.

²⁵ Banabasi zne o pio Solu nụ Tasosi.

²⁶ Nga o pioharu a, o kwuya a Antioku. Be lawuru zị neezni agida ele badnu nhne nụ Antioku otu awha. Be sukwuru ele sno apna Jizosi "Kirisiteni" ọziri n'Antioku.

²⁷ N'ige wam, agwna ele ọwhnurninya hiri nụ Jeruselem zne Antioku.

²⁸ Otu nyenum nụ rime be nye rewhna a bu Agabosi, gwuzoru nụ rikne Enine Nso whnu ọwhnurninya nụ okne ọknunyo jaazi nụ kpakara ọwa. (Ọknunyo ka dnarnu nga Kalaudiosi neechi.)

²⁹ Ele sno apna Jizosi kpebi nụ nye ọbula jeezizne nhne kpa o nwernu rikne yisinu rumu nda ele zị nụ Judiya aka.

³⁰ Ka bu nhne be mernu, be bita iwai gweznenu ele risi ọgbako hite n'aka Banabasi nụ Solu.

12

Erọdu gburu Jemisi, tu Pita ikelu

¹ N'ige ka Eze Erọdu panizoru ọ kpakna agwna ele zị n'ọgbako Chiokike ẹhni.

² O gweru ama-ogwnu gbu Jemisi nwene rukna Joni.

³ Nga ọ whnurnu nụ ọ sọru ele Ju ovu n'ọnu, o zne nụ ruwhnu nwudne Pita. (Ka mernu n'ige Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu.)

⁴ Nga ọ nwudnernu Pita, o yisi a n'oro ikelu, o gweru a nyewhete n'aka otu ele ọgwnu ẹno ẹno. Erọdu neese o gwehia a n'ikpe ọhna nga Iriri Ọgawhe whemernu.

⁵ Pita zị n'oro ikelu, kọvu ọgbako Chiokike neekpesi okpukpe rikne gbasiri a nụ ruwhnu Chiokike.

Pita whuyaru n'oro ikelu

⁶ N'abalị ke jọobo ọbochi Erọdu jeegweya nụ ruwhnu ele ọhna, Pita zị neezni anyarna n'esilawuru ele ọgwnu lawuru ele neese a. Be turu a ijigba lawuru, ele neese nhne gwuzo n'ọnu-mgbo.

⁷ Ngangam, enine izi Nyenwe aị varu gwuzoru, iwhne mukwasi nụ rime ọro ikelu. Enine izi wam kpatu Pita aka nụ ngeri ẹhni, ọ kanu a, “Lizo wara wara.” Ijigba dnahnala n'aka Pita.

⁸ Enine izi wam kaa, “Suru ajni i, woru okoro-ochi i.” Pita mee kpam, enine izi wam kanu a, “Woru iwo i, snornu m.”

⁹ Pita snornu a whoga n'oro ikelu. O ma a nụ hne enine izi wam neeme bu nhne zị ire. O che nụ ọ nọwhnu ọwhnurninya.

¹⁰ Be whe ele nse ke mbom, nụ ke ẹbo, be va nụ ke ipne-aznu ke bu ọnu-mgbo rugwe bnarnu nụ rime ẹli-ọhna. Ọnu-mgbo wam gbama n'aka a. Be whoga, be neezne n'otu apna, ngangam, enine izi wam ghasa Pita.

¹¹ Pita mahia ẹhni a, ọ kaa, “Kịtna, m maam nụ ọ bu n'ezi nụ Nyenwe aị ziyaru enine izi a, dọhia m

n'aka Erọdu, dọhia m nụ kpakara nhne ele Ju neele anya a.”

¹² Nga ọ mahiariu nhne ka, o zne nụ ọro Meri nne Jọni Makị. Agịda ele badnụ gbakọru pị neekpe okpukpe.

¹³ Pita znu aka nụ ọnu-mgbo, otu nnwọ rinya rẹwhna a bụ Roda zne ọ nakwe a.

¹⁴ Nga ọ mahiariu nkọli a, ovu ọso n'ọnu mernu o nwée rikne gbama ọro, ọ gba ẹso zne kanụ be nụ Pita gwuzogwu nụ ọnuhna.

¹⁵ Be kanụ a, “Anya búo i ọma.” Kọvu o kwusi a rikne, be kanụ a, “Ọ bụ enine a.”

¹⁶ Kọvu Pita zị kọriri nooznu aka n'ọnu-mgbo. Nga be gbamarnụ ọro, whnụ a, ọ gbagwojiri be anya.

¹⁷ O whenu be aka be kpusunime ọnu be. Ọ kanụ be kpa Nyenwe aị gwehiariu a n'ọro ikelu. Ọ kanụ be, “Anụ kanụ Jemisi nụ rụmu nda m ele berere.” Ọ whọga zne hne berere.

¹⁸ N'osisi, o mernu ele neese nhne anya aghari k'agịda nhne mernu Pita.

¹⁹ Erọdu kaa be pio a, kọvu be nwée rikne piohia a, ọ kaa be sịkwa ele neese nhne ajiji, o nyee iwu be gbu kpakara be. Omekwo, Erọdu hiri nụ Judiya zne nụ Sizaria daziri ige matị.

Enwu Erọdu

²⁰ Ele Taya nụ Saịdoni mernu Erọdu ovu owe ẹhni, be ziri n'otu zne ọ whnụ a, be mee ma Bilatọsi nye neelekwa ọro eze gbagwasịnu be. Be zne riasno Erọdu ma udno ziri, kwnornu nụ ẹli be neenwehia nhne oriri hite n'ẹli a.

²¹ N'ọbochi be họhiaru, Erọdu woru iwo eze a daziri nụ ngadna eze a, kwunu ele badnụ wam ọka.

²² Be siwama lulo, kaa, “Ọ bụo badnu nookwu ọka ka, kovu ọ bu otu chi.”

²³ Ngangam, enine izi Nyenwe aị lịdna Erọdu kwnornu nụ o nyéne Chiokike igwugwu. Rukpu-rukpu ru a, ọ nwụma.

²⁴ Ikwu-ọnu Chiokike neezne nụ ruwhnu, naagbasa, nooso oso.

²⁵ Nga Banabasi nụ Sọlu rnụkworu ernalu be, be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Jọni Makị. *

13

Be zihalaru Banabasi nụ Sọlu

¹ N'ogbako Chiokike ke zị nụ Antioku, ele neezni nhne nụ ele ọwhnurninya zị, Banabasi, Simiọni nye be kwu Naija, Lusọsi nye Sirini nụ Mane, nye ya nụ Eze Erọdu soru, nụ Sọlu.

² Kpa be zị neekpenu Nyenwe aị, noovu ọnu, Enine Nsọ kaa, “Anụ kewamanụ m Banabasi nụ Sọlu, ma be zne rnụ ernalu me kwnornu sukwu be.”

³ Nga be vukworu ọnu, kpe okpukpe, be tükwasi be aka nụ risi, zihala be.

Nụ rime Saipurọsi

⁴ Kpa Enine Nsọ zihalaru Banabasi nụ Sọlu, be zne Selusia, hite nụ pịi zne Saipurọsi.

⁵ Nga be duru Salamisi, be kpọ okwo ikwu-ọnu Chiokike nụ rime ọro ogbako ele Ju, be nụ Jọni Makị nye izi be.

---

* **12:25** be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Jọni Makị Ọkwukwo berere kwuru, be lahna Jeruselem, be nụ Jọni Makị.

⁶ Be zne n'eli ọhia esilawuru tem be du ẹli-ọhna Pafosi, be whnu otu nye ernalu aghigho rewhna a bu Ba-jizosi, nye Ju kwuru ẹhni a nye ọwhnurninya.

⁷ O bu enyi nye nechi ẹli ọhia esilawuru wam nye rewhna a bu Sajosi Polosi, nye nwernu akoniche. Nye ọchichi wam sukwuru Banabasi nu Solu nu ruwhnu a ma o nurnu ikwu-onu Chiokike.

⁸ Kovu nye ernalu aghigho ka, Elimasi (ke bu rewhna a nu ikwu-onu Giriki), piuru o kwnama nye nechi ẹli wam ma o gharu o kweru nu Jizosi.

⁹ Solu, nye rewhna bu Polu, nye Enine Nso jihiaru a nu rime, lekwasiri a anya,

¹⁰ kaa, “Ji nnwo Ekwensu, nye irno kpakara nhne buru oma. Ji nye kpakara ernalu aghigho nu aruru-eli jiri nu rime. I jeesigbasi o gbanwo apna ziri ezi ke Nyenwe ai?”

¹¹ Kitna, le, aka Chiokike zi n'olu risi megidne i, i jookpu isni, i jowhnu iwhne ke ọbochi ige mati.”

Ngangam, Elimasi whnurnu nhne nu lele rijiriji nu ọchichiri n'anya a, o whoga noopio nye joodu a n'aka.

¹² Nye nechi ẹli wam kweru nga o whnurnu nhne mernu, iznizni ikwu-onu Chiokike jiri a anya.

Nu rime Antioku ke Pesidia

¹³ Polu nu ele nu ya sno kworu ogbo hiri nu Pafosi zne Pega nu rime Pamfilia, kovu Joni Maki gharuru be, lahna Jeruselem.

¹⁴ Be hi nu Pega va nu Antioku ke Pesidia nu Ọbochi Ozukwa Inwe, be bna nu rime oro ogbako ele Ju daziri ẹli.

15 Nga be gwnurnu hite n'Iwu Mozizi nū nhne ele ọwhnurninya gbarū, ele risi ọro ọgbako zi be izi, “Rumu nda aī, ọ jaamasī aī ọ b̄uru nū anū ji izi ọkwnata ovu anū jeezni ele ka.”

16 Pọlu gwuzoru, whenu be aka, bete nookwu ọka, “Ele Izireli ibne m, nū kpakara ele ẹli berere neekpenu Chiokike, anū bnote m nsni.

17 Chiokike ke ele Izireli hōhiaru ele nda aī ọknani, mee be okne mba nū ige be zi n'ẹli Ijipiti, Chiokike hiri n'ẹli Ijipiti kwuhia be n'aka rikne.

18 Ọ nagidnernu be nri awha ẹno n'ẹli-ikpa.

19 O luluru mba ẹsau ke ẹli Kenani, gweru ẹli be nyee ele ke a ma ọ b̄uru ke be.

20 Kpakara nhne ka mernu nhne nū lele riwhu awha ẹno nū nri isne.

“Omekwo, o nyee be ele ikpe, tem ọ dū ige Sameli nye ọwhnurninya.

21 Nga be pioru eze, Chiokike nyernu be Sọlu nnwọ Kisi, ke hi n'avnurnu Benjamini, b̄uru eze nri awha ẹno.

22 Nga o gwemernu a, Chiokike mernu Devidi eze be, ka b̄u nhne Chiokike kwuru gbasiri a, ‘M whnurnu m Devidi nnwọ Jesi, nye nū lele mkpoma m, nye jeeme kpakara nhne me pioru o mee.’

23 “Hite n'avnurnu nwerukna ka, Chiokike gwelizoru Nye Ọznohia Jizosi, nyee Izireli lele kpa o kweru mkwna.

24 Si Jizosi panizoru ẹrnu a, Joni beru ọsno kpọ okwo ma kpakara ele Izireli tūhnasna mkpoma ma be wū be mini.

25 Kpa Joni nọornukpa ẹrnu a, ọ kaa, ‘Anū neeche nū m b̄u m nyele? M búo m nye wam anū neele

anya a. Kọvu ọ naava n'aznụ m, m kwésige m owhudnahie tọma eriri okoro-ọchi a lawwuru.'

²⁶ “Rụmu nda m, ele avnụrnụ Eberham nụ kpakara ele ẹli berere ele neekpenụ Chiokike, izi ọznohia ka bụ nhne be neezni aị.

²⁷ Ele wu nụ Jeruselem nụ ele risi be máa nụ ya bụ Nye Ọznohia, be ghóhiage ikwu-ọnu ele ọwhnurninya be nọogwnu kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe. Kọvu be mernu nhne ele ọwhnurninya kwuru mezu nga be kperu a ikpe ẹnwu.

²⁸ Ọ bụ ezi nụ be nwée nhne be ji ma a ikpe ẹnwu, be kaa Paịleti gbu a.

²⁹ Nga be mezuru kpakara nhne be kwuru n'ọkwukwo nsọ gbasiri a, be vudna n'olu ọgba, lite a.

³⁰ Kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ.

³¹ O mernu ele snornu a hi nụ Galili va Jeruselem whnụ a anya. Be bụ ele akebne nyee ele Izireli.

³² “A neezni anụ izi ọma Chiokike kweru ele nda aị ọknani mkwna.

³³ Chiokike mezunnu aị rụmu be mkwna wam, hite nụ ome Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ. Lele kpa be gbarụ Eri Ọma ke ẹbo,
‘Jiwa bụ Nnwọ m,
m mụrnụ m jì tna.’

³⁴ “Nhne Chiokike kwuru gbasiri ome ma o hi n'ẹnwu lizọ, o jóoro oro, bụ ka,
‘M jeenye i ngozi zị nsọ ke kwesiri ọkwnata ovu me kweru Devidi mkwna.’

³⁵ O kwuru nụ hne berere,
‘I jéekwe ma nye nsọ ke i ro oro.’

³⁶ “Devidi mernu nhne Chiokike pioru o mee n'ige ke a, ọ nwụ, be lite a nụ ngeri ilili ele ke a, o ro.

37 Kọvu nye wam Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ róge oro.

38 “Rumu nda m, anụ mahia nụ ọ bụ hite nụ Jizọsi hne a nọokpo okwo ọgbaru mmehie.

39 Hite nụ ya, kpakara ele kweru jeenwernu ẹhni be hite nụ kpakara mmehie. Ka bụ nhne Iwu Mozizi nwée rikne mee.

40 Anya dụ anụ ẹli, ọ zị nhne ele ọwhnurninya kwuru be mezu n'ẹhni anụ,

41 ‘Le, anụ ele ọnu ojo,
o ji anụ anya, anụ nwụ ẹnwu,
kwnornu nụ nhne me jọornu n'ọbochi anụ,
bụ nhne anụ jéekweru,
ọ bụbedi nụ nye berere kanụ anụ.’ ”

42 Kpa Pọlu nụ Banabasị nọowhoga n'oro ọgbako, be kanụ be va n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere kwunu be ọka.

43 Nga ọgbako gbasarụ, agida ele Ju nụ ele bnarnụ okpukpe ele Ju snornu Pọlu nụ Banabasị. Be nookwunu be ọka ma be dazigidne n'oru ke Chiokike.

44 N'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, kpakara ele zị n'ẹli wam znernu ọ nurnu ikwu-ọnu Nyenwe aị.

45 Nga ele Ju whnurnu igbudu badnụ wam, ọwho-anya jihia n'ovu be, be kwu ọka megidne nhne Pọlu kwuru, kpasị a iwhnerne.

46 Kọvu Pọlu nụ Banabasị jiri anya rikne kwu ọka, kaa, “Ọ zị mkpa nụ a znernu ebe ọsno kwunu anụ ikwu-ọnu Chiokike, kọvu hne anụ juru a, gwnụ ẹhni anụ ele kwésile bụdnụ kwó okwo, a jaagharụ anụ, znekwnusi ele bụo ele Ju.

47 Kwnornu nụ ka bụ nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu,

‘M zizneru m anụ ma anụ buru iwhne ke ele bụo
 ele Ju,
 ma anụ buru apna ọznohia mmehie ke kpakara
 ọwa.’”

⁴⁸ Nga ele bụo ele Ju nūnu nhne ka, mkpoma
 sọru be n'ọnu k'agida, be znarni izi ọma Nyenwe aị,
 ele be hohiaru kwnornu bụdnu kwó okwo kweru.

⁴⁹ Ikwu-ọnu Nyenwe aị gbasarụ nụ kpakara ẹli.

⁵⁰ Kọvu ele Ju kpasu ele risi nụ rime ẹli nụ ele
 rinya kwu ele ẹli berere ele neekpenu Chiokike, be
 bete ọ kpakna Pọlu nụ Banabasị ẹhni, be chihala be
 n'ẹli be.

⁵¹ Ele izi wam lịsnama rịzna ọchi be megidne be,
 zne Aịkoniom.

⁵² Ele sno apna Jizọsi zị nụ Antiọku nwụdna
 k'agida, Enine Nsọ jihia be.

14

Nụ rime Aịkoniom

¹ Nụ rime Aịkoniom, Pọlu nụ Banabasị znernu nụ
 rime ọro ọgbako ele Ju lele kpa be mesi, be kwu
 ikwu-ọnu Chiokike nụ rikne ke mernu agida ele Ju
 nụ ele bụo ele Ju ghọ ele kweru ekwe.

² Kọvu ele Ju ele kwé ekwe kpasuru ovu owe ẹhni
 ele bụo ele Ju megidne rụmu nda aị.

³ Pọlu nụ Banabasị daziri pịi gbu ọkwnu, be kwusi
 nhne gbasiri oru Nyenwe aị rikne. Nyenwe aị
 mesiri ẹnu izi ọma be rikne hite n'ẹnu ndu-ẹhni nụ
 ẹnu elekema ke be nọornu.

⁴ Kọvu ele ẹli wam kewarụ, agwna be danụ ele
 Ju, ele berere dagwunu ele izi wam.

⁵ Ele Ju nụ ele búo ele Ju gba iznuznu, be nụ ele risi be mee be nhne rikne, ọ tų be akaworugwu nụ o gbu ele izi wam.

⁶ Kpa ele izi wam nurnu a, be gbazne Lisitira nụ Dẹbi, ẹli ele Laịkonia, nụ ẹli ke gbarų a gburugburu,

⁷ hne be zị neezni izi ọma.

Nụ rime Lisitira nụ Dẹbi

⁸ Otu nwerukna zị nụ Lisitira nye dnarnụ mgwọro n'ọchi lawųru, ọ bú nye mgwọro kpa be murnu a, o znékọlele izne.

⁹ Ọ dazị noobno nsnị nhne Pọlu nookwu, Pọlu le a anya whnụ nụ o nwernu ọtukwasi ovu be ji ọ gwọ a.

¹⁰ Pọlu gweru okne nkọli si okokoba kaa, “Lizọ n'ọchi ị lawųru.” Nwerukna wam gbu ẹwuru, bete neezne izne.

¹¹ Nga agịda ele badnụ wam whnurnu nhne Pọlu mernu, be bete esi okokoba n'ikwu-ọnu ele Laịkonia, kaa, “Chi aị ghọlam badnụ va lekasi aị.”

¹² Be jịta Banabasi Zusi, be jịta Pọlu Hẹmisi kwnornu nụ ọ bú ọnu nookwu ọka.

¹³ Nye naakwa ariọhna Zusi ke ọro a zị nụ ruwhnu ẹli-ọhna gweya ehni nụ igwugwere n'ọnuhna. Ya nụ agịda ele badnụ wam noopio ọ kwanų ele izi wam ariọhna.

¹⁴ Nga Pọlu nụ Banabasi nurnu nhne be noopio o mee, be dọwa iwo be, gba ẹso bna n'esilawųru agida ele badnụ wam, neesi okokoba,

¹⁵ “Ele nwe m, ndaa nhne anų kwno neeme nhne ka? A bú badnụ etekne lele anų. A varų ọ kpọ okwo izi ọma ma anų hi nụ kpakara nhne ka bnána iru whųya, tųhnasnakwnusi ke Chiokike zị

budnu, nye mernu oligwe nu owa nu okne osimini nu kpakara nhne zi nu rime be.

¹⁶ N'ige wheru ewhe, Chiokike gharuru kpakara ele badnu ma be zne n'apna ke be,

¹⁷ kovu, Chiokike mernu ehni a whuya iwhne hite nu nhne oma o neeme, o neenye anu mini ozuzo hite n'oligwe, nu mkpuru n'ige o kwesiri, o neenye anu wiri, mee snarnima jihia mkpoma anu."

¹⁸ O bu n'ezi nu ele izi wam kwuru oka kpa, o bu nhne raru ehni o mee be gharu o kwanu be ariohna.

¹⁹ Agwna ele Ju hiri nu Antioku ke Pisidia nu Aikoniom va, be doru igbudu ele badnu wam yisi n'ehni be, be tu Polu akaworugwu, dghala a nu rime eli be, be neeche nu o nwunam.

²⁰ Kovu kpa rumu nda gbaru a gburugburu, o lizo lahna nu rime eli-ohna, ke chi boru ya nu Banabasi zne Debi.

Be lahna Antioku nu rime Siriya

²¹ Polu nu Banabasi zne zni izi oma nu Debi, be nwehia agida ele sno apna Jizosi. Be lahna Lisitira, hite pii zne Aikoniom, zne Antioku nu rime Pisidia.

²² Be mee ele kweru ekwe gwuzosi rikne, kasi be mkpoma ma be dazigidne n'okwnata ovu, be kaa, "A jeehi nu rime agida awhnuwhnu bna n'eli-eze Chiokike."

²³ Nu rime ogbako Chiokike obula, Polu nu Banabasi hohia ele okno badnu, hite nu okpukpe nu ovu onu chete be nu ruwhnu Nyenwe ai, nye be kwnataru mkpoma.

²⁴ Nga be znezuru eli Pisidia, be va nu Pamfilia.

25 Be kpo okwo izi oma nu rime Pega, hite pii zne Atalia.

26 Be hite n'Atalia kworu ogbo lahna Antioku, hne be gweru be nyewhete n'oru ke Chiokike nu ernu be rnukworu* kitna.

27 Nga be vaduru nu rime Antioku, be suk-wukota ele ogbako Chiokike kanu be kpakara nhne Chiokike jiri be ru, nu kpa o gbamanu ele buo ele Ju onuhna ma be kweru.

28 Be nu ele kweru ekwe daziri pii gbu okwnu.

15

Ogbako ke zi nu Jeruselem

1 Agwna ele rukna hiri nu Judiya va Antioku bete neezni rumu nda, kaa, “Be nwée rikne znohia anu okwolem ma be kparu anu nka, lele kpa Iwu Mozizi kwuru.”

2 Polu nu Banabasi nu be nodogbuta gbasiri nhne ka, be kwekota nu Polu nu Banabasi nu agwna ele zi nu Antioku jeezne Jeruselem whnu ele izi Karaisi nu ele okno badnu gbasiri nhne ka.

3 Ele ogbako Chiokike zizne be, be zne nu rime Fonisia nu Sameria, be kwuhja kpa ele buo ele Ju tuhnašnjusiri Chiokike. Otnutnu ka mernu kpakara rumu nda nwudna k'agida.

4 Nga be vaduru Jeruselem, ogbako Chiokike, nu ele izi nu ele okno badnu nabnanyarnu be, be kanu be kpakara nhne Chiokike jiri be mee.

5 Kovu agwna ele kweru ekwe ele otu ele Farisi gwuzoru, kaa, “Be jaakpariri be nka, kanu be bita Iwu Mozizi.”

---

* 14:26 Gwnu Ernu Ele Izi 13:1,2.

⁶ Ele izi nụ ele okno badnụ zne iznuznu ma be lebna anya nhne gbasiri oka ka.

⁷ Nga be kwuru agida oka gbu okwnu, Pita gwuzoru, kaa, “Rumu nda m, anụ magwu kpa n'ige wheru ewhe kpa Chiokike hohiaru m n'esilawuru anụ, zne zni ele buo ele Ju izi oma ma be nurnu, kweru masi.

⁸ Chiokike nye marnu mkpoma kpakara badnụ, gbaru akebne gbasiri be. O nyernu be Enine Nso lele kpa o nyernu ai.

⁹ O kpage ike n'esilawuru ai nu be, o snusnarnu ovu be kwnornu nu be kweruru.

¹⁰ Kini kpayaru anụ jaakpa Chiokike iru kitna hite n'otukwasi ele kweru ekwe ivu ke ai nu ele nda ai oknani nwee rikne vuli.

¹¹ Oza, a kweruru, be zohia ai hite n'oru Nyenwe ai Jizosi lele be masi.”

¹² Kpakara be daziri bii kpa be noobno nsni nhne Banabasi nu Polu nookwu gbasiri kpakara ernu ndu-ehni Chiokike hiri n'aka be rnụ n'esilawuru ele buo ele Ju.

¹³ Nga be kwukworu, Jemisi gwelizo onu kaa, “Rumu nda m, anụ bnote m nsni n'onu.

¹⁴ Saimoni karu kpa Chiokike hiri nu mbom gesi ele buo ele Ju ruwhnu oma a, o mernu agwna be buru ele ke a.

¹⁵ Ikwu-onu ele owhnurninya nu nhne ka dnakotaru n'otu, lele kpa okwukwo nso kwuru,

¹⁶ ‘Nyenwe ai karu, Omekwo, m jaalahna,
m jeegwulizo oro Devidi dnarnu adna,
m jeegweme mkpomkpo oro a, wulizo a,
m jeeme a o gwuzosi rikne berere.

17 M jeeme ka ma kpakara ele badnu pio Nyenwe aị,
kpakara ele buo ele Ju ele me sukwuru ma be buru ke m.

Ka bu nhne Nyenwe aị nye mernu kpakara nhne kwuru.

18 O bu nye mernu ele badnu mahia kpakara nhne hite nu mbom.’ ”

19 Jemisi nookwuzne, “Echiche m bu ka, a kpakna ele buo ele Ju ehni, bu ele tuhna nakwnusiri Chiokike.

20 Kovu a gbanu be okwukwo, kanu be, be ri wiri obula zila richna be kwaru ariohna nyee renwu, be meko oyi, be riko ano obula be hibururu ehigbu, be riko onarna.

21 Kwnornu nu be nogwnu Iwu Mozizi agida ige wheru ewhe n'oro ogbako be nu kpakara Obochi Ozukwa Inwe, be nokpo okwo ikwu-onu Mozizi nu kpakara eli.”

*Ele izi gbanu ele buo
ele Ju ele okwukwo*

22 Ele izi nu ele okno badnu, be nu kpakara ogbako Chiokike, kpebi o hohia agwna ele badnu nesilawuru be zizne be Antioku, be nu Polu nu Banabasi. Be hohia Judasi, nye be kwu Basabasi, nu Saïlasi, ele rukna lawuru berere ele rumu nda nooso anya.

23 Be gba okwukwo izi ka zizne be,

“Aïwa ele izi Karaïsi nu ele okno badnu, rumu nda anu, neebekwu kpakara rumu nda ele buo ele Ju wu nu rime Antioku, Siriya nu Silisia. A bekwulem anu.

24 A nurnu nu agwna ele rukna n'esilawuru ai varu kpakna anu ehni, mee ovu la anu mini hite nu nhne be kwuru, be nuna nhne ka n'onu ai gbasiri a.

25 A gbaru iznuznu n'otu, a kwekorita o zianu anu ele izi a hohiaru, be nu ele enyi ai a whnurnu n'anya, Banabasi nu Polu,

26 ele gweru budnu be nyee nu nhne oze budnu kwnornu nu n'ernu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

27 A zianu anu Judasi nu Saikasi, ele jaakanu anu nu ruwhnu nu ruwhnu nhne a gbaru n'okwukwo.

28 Ai nu Enine Nso kwekotaru, a tukwasi ivu berere, be gweme kpakara nhne ka zi mkpa.

29 Anu riko wiri obula be kwaru ariohna nyee renwu, anu riko onarna, anu riko ano obula be higburu ehigbu, anu meko oyi. O joburunu anu oma o buru anu mee kpam. Anu dazikwaru nkari."

30 Be zizne ele izi wam Antioku, nga be duru Antioku, be sukwukota kpakara ele kweru ekwe nyega be okwukwo izi wam.

31 Nga ele badnu wam gwnurnu okwukwo izi wam, ovu soru be n'onu k'agida kwnornu nu izi okwnagidne wam.

32 Judasi nu Saikasi, ele bu masi ele owhnurninya, kwu oka gbu okwnu naagba be inwe.

33 Be daziri ige mati, be zihnala be n'udno zneknwusi ele ziyaru be. [

34 Kovu o masiri Saikasi o daziri pii.]

35 Polu nu Banabasi daziri ige mati nu Antioku be nu agida ele berere, be zne kpo okwo ikwu-onu Nyenwe ai.

Pọlu nọ Banabasi kewaru

³⁶ Omekwo, Pọlu kanu Banabasi, “Ngwa ma a lahna, lekasi rumu nda ai nu kpakara eli-ohna hne a znirni izi oma Nyenwe ai, whnu kpa be naagbali.”

³⁷ Banabasi pioru ma be nu Joni Maki snornu zne.

³⁸ Kọvu Pọlu kwége o snornu be, kwnornu a dazigidnege n'ernu wam, kọvu o ghasaru be nu Pamfilia.

³⁹ Be dogbuta ka k'agida, be kewa ehni be. Banabasi kwuru Maki kwowhe mini zne Saiporosi.

⁴⁰ Pọlu horu Saikasi, rumu nda gweru be yisi n'oru ke Nyenwe ai, be whoga.

⁴¹ O gawhe Siriya nu Silisia naagba kpakara ogbako Chiokike inwe.

16*Timoti snornu Pọlu nọ Saikasi zne*

¹ Pọlu zne Dębi nu Lisitira. Otu nye sno apna Jizosi zi pi, nye rewhna a bu Timoti, nne a bu nyerinya Ju ke kweru ekwe, kọvu nda a bu nye Giriki.

² Kpakara rumu nda ele zi nu Lisitira nu Aikoniom nookwu Timoti oka oma.

³ Pọlu pioru o kwuru Timoti zne, o kpa a nka. O mernu ka kwnornu nu kpakara ele Ju wu n'eli ka maam nu nda a buo nye Ju.

⁴ Kpa be neezne hite n'otu eli-ohna du n'eli-ohna berere, be nyee ele kweru ekwe iwu ke ele izi nu ele okno badnu zi nu Jeruselem nyernu, kanu be be bita kpakara iwu ka.

⁵ Kpakara oḡbako Chiokike gwuzosi rikne n'òkwnata ovu, naabahnasị n'òbochi n'òbochi.

*Pọlu whnụrnu ọwhnurninya
nụ Torasi*

⁶ Be gawhe n'esilawuru ẹli Firigia nụ Galasia, kwnornu nụ Enine Nsọ kwéle be kpọ okwo izi ọma nụ ẹli Esia.

⁷ Nga be duru n'ike ẹli Misia, be pio o zne ẹli Bitinia, kọvu Enine Jizọsi kwéle be.

⁸ Kam kpayarụ be jiri zne Misia nụ Torasi.

⁹ Pọlu whnụ ọwhnurninya n'abalị hne ọ whnụrnu otu nwerukna Masidonia, gwuzo nụ ruwhnu a naariaso a, “Bikno, va Masidonia yisinu aị aka.”

¹⁰ Kpa Pọlu whnụrnu ọwhnurninya ka, ngangam a jiknenu o zne Masidonia, kwnornu nụ a kweru nụ Chiokike sukwuru aị kpọ okwo izi ọma pịi.

Lidiya nụ ele ọro a

¹¹ A kwọru oḡbo hite nụ Torasi otu ngam zne Samotirasi, n'ekile a zne Niapolisi.

¹² A hite nụ pịi zne Filipai, ẹli ele Rom nẹechi ke bu risi ọchichi ẹli Masidonia. A daziri ọbochi ele nụ ele n'ẹli wam.

¹³ N'Ọbochi Ozukwa Inwe a whọga n'ẹli-ọhna zne ngeri osimini, hne a leru anya nụ a jọowhnu hne be kpe okpukpe. A daziri ẹli bete o kwunu ele rinya ele gbakọru pịi ọka.

¹⁴ Otu nye bnoteru nsị bu Lidiya nye hi nụ Taịtira, nye neere iwo odno odno. O bu nwerinya neekpenu Chiokike, Nyenwe aị kpume mkpọma a, o bno nsị nhne Pọlu nookwu.

¹⁵ Nga be wuru a mini ya nụ kpakara ele ọro a, o sukwu aị, kaa, “Ọ buru nụ anụ kweru nụ m bu m

nye kwere nu Nyenwe aị, anụ va daziri n'oro m.”
O kwnagidne aị.

Polu nu Saịlasi n'oro ikelu

¹⁶ Otu obochi kpa a neezne hne okpukpe, otu ohi rinya nye renwu ojo nwugwu zuru aị, nye nookwu nhne jeeme n'ige zi nu ruwhnu. O naakpanu ele nwe a agida iwai hite n'owhnurninya.

¹⁷ Nnwọ rinya ka snornu aị nu Polu neesi okokoba, kaa, “Ele rukna ka bu ele izi Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. Be neegesi anu apna anu jeenwe oznohia.”

¹⁸ Ka bu nhne o neeme agida obochi, tem ovu we Polu ehi, o tuhna kana renwu ojo wam, “M ji m rewhna Jizosi Karaịsi nyee i iwu, hi nu rime a whuya.” Renwu ojo wam hi nu rime a whuya ngangam.

¹⁹ Nga ele nwe a whnurnu nu apna be neeji naakpa iwai mesnirni, be pnurnu Polu nu Saịlasi zne n'esilawuru ahia n'aka ele neechi eli-ohna.

²⁰ Be gwuzote be nu ruwhnu ele risi, kaa, “Ele rukna ka bu ele Ju, be neegweya mkpakpo nu rime eli-ohna aị.

²¹ Be neezni omen'eli ke megidnenu iwu aị ele Rom, ke a nwée rikne bitali mọbu mee nhne be neezni.”

²² Agida badnu wam yisi aka megidne be, ele risi dowa iwo Polu nu Saịlasi, nyee iwu be pnia be nhne.

²³ Nga be pniakworu be nhne k'agida, be tubna be nu rime oro ikelu, kanu nye risi oro ikelu o legidne be anya nkari.

²⁴ Nga nye risi oro ikelu nurnu iwu ka, o tubna be nu rime rime oro ikelu, tusi ochi be nu rime igwe isisi.

25 N'esilawuru abali Pọlu nu Saịlasi bete neekpe okpukpe, n'ogwnunu Chiokike eri ọznarni, ele ikelu berere noobnonu be nsni.

26 Ngangam, ẹli tneru enye, ke mernu ntụ-ẹli ọro ikelu mernu imerne. Ngangam, kpakara ọnuhna gbamarnu, ijigba dnahnala n'ẹhni kpakara ele ikelu.

27 Nye risi ọro ikelu wam tnenyarnu n'anyarna, nga ọ whnurnu kpakara ọro ikelu gbamarnu, o che nu kpakara ele ikelu gbawhulem, ọ mniornu ama-ogwnu a ma o gbu ẹhni a.

28 Kọvu Pọlu siwama okokoba, kaa, "I mékasi ẹhni i nhne, kpakara ai zi hna."

29 Nye nye risi ọro ikelu wam kaa be nyee a tonji, ọ gbabna rime ọro ikelu, ọ marnu rururu dna n'ẹli n'ochi Pọlu nu Saịlasi.

30 O kwuhia be, sikwa be, "Ele nwe m, kini bu nhne me jeeme ma be znohia m?"

31 Be kaa, "Kweru nu Nyenwe ai Jizosi, be joznohia ji nu ele ọro i."

32 Be kwunu a izi oma Nyenwe ai, ya nu kpakara ele zi n'oro a.

33 N'ige abali wam, nye risi ọro ikelu wam kwuru be, snu ẹnya be, otu ngam be wu ya nu ele ọro a mini.

34 Nye risi ọro ikelu wam kwuru Pọlu nu Saịlasi la n'oro a, nyee be wiri, mkpoma sọru a n'onu, ya nu ele ọro a, kwnornu nu be kweruru nu Chiokike.

35 N'osisi, ele risi ẹli-ohna zizne ele badnu be sigbasi ele rukna wam la.

36 Nye risi ọro ikelu wam kanu Pọlu, "Ele risi nyernu iwu ji nu Saịlasi la. Anu la n'udno."

³⁷ Kọvu Pọlu kanu ele wam be duyaru, “Be mágele aị ikpe nhne ojo ọbula, be pnià aị nhne n'ahịa, hne a bu ele Rom. Be túbna aị n'oro ikelu. Kítina, be neesigbasi aị nu mgwugwa? Óza! Ele ọchichi ele risi ẹli-ọhna jaava hna, gbahia aị n'oro ikelu.”

³⁸ Ele wam znernu kanu ele risi ẹli-ọhna nhne Pọlu kwuru. Nga be nurnu nu be bu ele Rom, ogwnu turu be.

³⁹ Be zne riasno be, gbahia be n'oro ikelu, kanu be whoga nu rime ẹli be.

⁴⁰ Pọlu nu Saịlasi whoga n'oro ikelu, zne n'oro Lidiya. Be nu rumu nda whnu, be kwunu be ikwu-onu ọsnuta mkpoma, gharu be, la.

17

Nu rime Tesalonika

¹ Be gawhe nu rime Amfipolisi nu Apolonia, be vadu Tesalonika, hne be whnurnu oro ọgbako ele Ju.

² Lele kpa omen'eli Pọlu zi, o zne n'oro ọgbako ele Ju, n'Ọbochi Ozukwa Inwe ọbochi ẹto, ya nu ele badnu kwurita oka nhne zi n'okwukwo nsọ.

³ O kowanu be, gesi be nu Karaịsi jaata awnwhnu, omekwo, o hi n'ẹnwu lizo. Pọlu kanu be, “Jizosi nye me nọokpo okwo a, bu Karaịsi wam.”

⁴ Agwna be kweru, snornu Pọlu nu Saịlasi, ma agida ele buo ele Ju neekpenu Chiokike nu agida ele rinya be marnu rehna be.

⁵ Kọvu ele Ju kwnornu awuwa, chikota agwna ele ojo zi n'ahia, be lizo megidne be. Okne mkpakpo dna n'eli wam. Be zne n'oro Jasoni ma be pnuhia Pọlu nu Saịlasi nyee ele wam.

⁶ Kọvu kpa be whnúge be, be pnũrnu Jasoni nũ rũmu nda berere zne nũ ruwhnu ele risi ẹli, neesi okokoba, kaa, “Ele rukna ka noovuya mkpaghasi kpakara ọhna valẹm ẹli aị.

⁷ Jasoni bıkwataru be n'oro a. Be zá naabita iwu Siza, be naakaa eze berere zi, nye be nookwu Jizọsi.”

⁸ Be ji ikwu-ọnu nũ kpa mee okne mkpakpo dna n'eli-ọhna ma n'esilawũru ele risi ẹli.

⁹ Ele risi ẹli mee Jasoni nũ ele ya nũ be sno kwũ iwu, be sigbasi be la.

Nũ rime Beria

¹⁰ Nga chi jiri, rũmu nda zihala Pọlu nũ Saịlasi zne Beria. Nga be dũru, be zne n'oro ọgbako ele Ju.

¹¹ Ele zi nũ Beria nwernu ovu ọma karũ ele zi nũ Tẹsalonika. Mkpọma be jiknernu o bno nsni n'ikwu-ọnu ka, be nyosna rime ọkwukwo nsọ kpakara ọbochi ma be whnũ nhne Pọlu nookwu ọ bũ ezi ọka.

¹² Agida ele Ju kweru, ma agida ele bũo ele Ju, ka bũ ele rinya be marnũ rẹwhna be, nũ ele rukna, kweru masi.

¹³ Kọvu nga ele Ju ele zi nũ Tẹsalonika nũrnu nũ Pọlu nọkpo okwo izi ọma Chiokike nũ rime Beria, be va kpakne ovu ele badnũ megidne Pọlu.

¹⁴ Ngangam, rũmu nda zihala Pọlu zne ngeri osimini, kọvu Saịlasi nũ Timoti dazigidne nũ Beria.

¹⁵ Ele rukna sno Pọlu snornu a dũ Atẹnsi. Pọlu kanũ be, be kanũ Saịlasi nũ Timoti kwnusi a wara wara. Ele rukna lahna Beria.

Nũ rime Atẹnsi

16 Kpa Pọlu neese ma Saịlasi nụ Timoti vakwnusi a n'Atęsi, o gburu a igbugbu kpa ọ whnụrnu nụ kpakara ele ẹli wam neekpenu renwu zị ọdo n'odo.

17 Ya nụ be kwurita ọka n'oro ọgbako ele Ju, ma ele Ju ma ele bụo Ju ele neekpenu Chiokike. Ya nụ kpakara ele ọ whnụrnu nụ rime ahia kpakara ọbochi nookwurita ọka.

18 Agwna ele zni nhne be kwu ele Epikuri nụ ele Sitoiki nụ Pọlu nọdogbuta, ele ka kaa, “Ndaa nhne nye iwhnirniwhno ka nookwu?” Ele berere kaa, “O nookwu nhne gbasiri chi ikne.” Be kwuru ka kwnornu nụ Pọlu nọokpo okwo izi oma gbasiri Jizosi nụ kpa o hiri n'enwu lizo.

19 Be kwuru Pọlu zne n'ogbo ele Ariopagosi, kaa, “A pioru ọ mahia nhne gbasiri iznizni ikne i nookwu.

20 Agwna nhne i nookwu bụ nhne ikne nụ nsni a, a pioru ọ mahia risi ọka ka.”

21 (Kpakara ele Atęsi nụ ele ẹli berere wu nụ Atęsi nootuwhu ige be noobno nsni nụ ọtnutnu ikne ọbula varu.)

22 Pọlu gwuzoru nụ ruwhnu ọgbako ele Ariopagosi, kaa, “Ele rukna Atęsi, m whnụrnu m nụ anụ nwernu ovu okpukpe n'apna ọbula.

23 Kpa me neezne izne nụ rime ẹli anụ, m whnụrnu m nhne zị ọdo n'odo anụ neekpenu, m whnụrnu m masi otu ojo ariohna be gbasiri nhne n'olu a, ‘Nye Chi ke a máa.’ Nye wam anụ neekpenu, ọ bụ n'ezi nụ anụ máa, bụ nye me nookwu ọka gbasiri a.

24 Chiokike ke keru ọwa nụ kpakara nhne zị nụ rime a, bụ Nyenwe oligwe nụ ọwa, o wú n'oro okpukpe ke ele badnụ jiri aka be wu.

25 Nhne badnu mernu nyee a zila mkpa, hne o bu ya neenye badnu budnu nu inwe nu kpakara nhne.

26 Hite nu otu badnu o keru kpakara mba zi n'owa, mee be wuru nu kpakara owa. O jiri aka a kpa ike ige kwesiri nu hne ele badnu joowu n'owa.

27 O mernu ka ma ele badnu pio a, dna ndidna gbasiri, pohia a. Kovu Chiokike zila ikere hne a zi.

28 Lele kpa otu badnu kwuru, 'A zi budnu, neezne izne nu rime a.' Agwna ele nkarị okwukwo anu karu, 'A bu rumu a masi.'

29 "Hne a bu rumu Chiokike, a cheko nu Chiokike nu lele nhne obula be pniornu opnio lele golu mōbu siliva, mōbu akaworugwu ke badnu jiri nkarị aka a nu akoniche a pniō.

30 Chiokike lewhuru ige badnu máa nhne anya, kovu, kitna, o nyernu iwu kpakara ele badnu hi nu nhne ojo be whuya.

31 Kwnornu nu o bitaru otu obochi o jeeji ikpe zi snam kpe kpakara owa ikpe, hite n'aka otu badnu o hohiaru. O mernu ka whuya iwhne kwnornu nu o mernu o hi n'enwu lizo."

32 Nga be nurnu Polu kwuru nhne gbasiri olizo n'enwu, agwna be mee a nhne rumu, kovu agwna be kaa, "A pioru o nurnu nhne ka n'onu i berere."

33 Polu whoga nu rime ogbako be.

34 Agwna ele rukna snornu Polu kweru, n'esilawuru be bu Dionisiosi nye otu ele Ariopagosi. Otu nwerinya rewhna a bu Damarisi nu ele berere kweru masi.

18

Nu rime Korinti

1 Nga ka wheru, Pòlu whòga nù Atènsi zne Kòrinti.

2 O whnùrnu otu nye Ju, rẹwhna a bụ Akwìla, nye be mụrnu nù Pòntosi, nye hiri n'Ìtali va, ya nù nnwerne a Prìsila, kwnornu Kalaudiòsi nye nẹchi nyernu iwu kpakara ele Ju whòga nù rime Rom. Pòlu zne o whnù be.

3 Ya nù be wuru, o snornu be rnù ẹrnu ome tẹnti, kwnornu nù be nwernu otu aka ẹrnu.

4 O nookwu òka n'òro ọgbako ele Ju kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe, naakanù ele Ju nù ele Giriki òka.

5 Nga Saìlasi nù Timoti hiri nù Masidonia va, Pòlu gweru kpakara ige yisi nù ọkpo okwo izi ọma, naagba ama nù Jizòsi bụ Karaisi nyee ele Ju.

6 Nga be lizọru megidne Pòlu, kparị a, o lịsnama iwo a kanù be, “Ovnarna anù dazim nù risi anù, aka m zị rịchna. Hite kịtna, m jeezneknwusi ẹli ele bụo ele Ju.”

7 O gharù be, zne wuru n'òro otu nye bụo nye Ju neekpenu Chiokike, rẹwhna a bụ Taìtosi Jòsitosi, nye ọro a n'òro ọgbako ele Ju gba.

8 Nye risi ọro ọgbako ele Ju wam, nye rẹwhna a bụ Kirisipòsi, kweru nù Nyenwe aị, ya nù ele ọro a, nù agịda ele berere nù rime Kòrinti nùrnu izi ọma, kweru, be wù be mini.

9 Pòlu whnùrnu ọwhnurninya n'otu abalị, Nyenwe aị kanù a, “Ogwnu túko ì, nọokpo okwo, i kpúsni ọnu ì.

10 M dagwùnu m jì, o zá nye jeenwe rikne mekasi ì nhne, m nwernu m agida ele badnù n'ẹli ka.”

11 Pòlu daziri n'ẹli wam otu awha n'ẹnwa isunu, neezni ele badnù ikwu-ọnu Chiokike.

12 Nga Galio bu nye neechi Akaya, ele Ju gbakoru n'otu mee mkpakpo megidne Polu, be kwuru a zne n'oro ikpe.

13 Be kaa, “Nwerukna ka neezni ele badnu kpa be jeekpenu Chiokike ke megidneru iwu ai.”

14 Polu noopio o kwu oka nga Galio kanu ele Ju, “O buru nu ka bu nhne ojo ke megidneru iwu eli, m jobnonu anu nsni.

15 Kovu hne o bu nhne gbasiri rewhna, n'oka ke iwu anu, anu lebna anya nu rime a, m jéenwe rikne kpe ikpe gbasiri a.”

16 O chihala be n'oro ikpe.

17 Be nwudne Sositenisi, nye risi oro ogbako ele Ju, li a nhne nu ruwhnu oro ikpe. Kovu o gbasi la Galio ria ria.

Polu lahnarnu Antioku nu rime Siriya

18 Polu nu rumu nda daziri nu Korinti agida obochi, o whoga, Prisila nu Akwila snornu a zne Siriya. O ko rukeri-ize a nu Kenkiria, kwnornu mkwna o kweru ige wheru ewhe.

19 Be du Efesosi, Polu ghasa Prisila nu Akwila. O bna nu rime oro ogbako ele Ju, ya nu ele Ju kwurita oka.

20 Be kanu a, o daziri gbu okwnu, kovu o kwéle.

21 Nga o naala, o kanu be, “O buru o masi Chiokike, m jeehiehnakwnusi anu.” O kworu ogbo whoga nu Efesosi.

22 Nga o duru Sizaria, o zne Jeruselem bekwu ogbako Karaishi, hite pi zne Antioku.

²³ Ọ daziri ige matị pii, ọ whọga zne nụ rime Galasia nụ Firigia, naagba kpakara ele kweru ekwe inwe.

Pọlu nụ rime Efesosi

²⁴ Otu nye Ju rẹwhna a bụ Apọlosi, nye be mụrnu nụ Alekizandaria varu Efesosi, ọ bụ nye nkari ọka, nye marnu nhne be gbaru n'okwukwo nsọ nkari.

²⁵ Be znurru a n'apna ke Nyenwe aị. O ji onwunwu bekwnu mkpoma zni nhne gbasiri Jizosi nụ kpa o kwesiri, kovu o magwu nhne gbasiri owu mini Joni kpoi.

²⁶ O bete nookwu ọka n'anya rikne n'oro ogbako ele Ju. Nga Prisila nụ Akwila nurru a, be kwuru a la n'oro be, znikwata a n'apna Chiokike nkari.

²⁷ Apọlosi kpebi o zne Akaya, rumu nda ele zi n'Efesosi gba okwukwo ma rumu nda ele zi n'Akaya nabnanya a. Nga ọ duru, o znekwnusi ele kwehjaru hite n'oru Chiokike, o yinu be aka.

²⁸ Hite n'anya rikne ke ọka a, o mernu ele Ju kpusni onu n'ohna, o mernu be mahia hite n'okwukwo nsọ nụ Jizosi bụ Karaisi.

19

Pọlu nụ rime Efesosi

¹ Kpa Apọlosi zi nụ Korinti, Pọlu gawheru nụ rime eli vadu Efesosi. Ọ whnurru agwna ele sno apna Jizosi pii.

² Ọ sika be, “Anu nahiala Enine Nso kpa anu kweruru?”

Be kaa, “A nuna ria ria ma ọ zi nhne be nookwu Enine Nso.”

³ Pọlu sika be, “Nda kpa be wuru anu mini?”

Be kaa, “Hite n'owuwu mini Jōni.”

⁴ Pōlu kaa, “Jōni wūru ele tūhnasarnu nū nhne ojo be mini, o kanū ele İzireli be kweru nū nye naava n'aznū a, nye wam bụ Jizōsi.”

⁵ Nga be nūrnū a, be wū be mini nū rēwhna Nyenwe aị Jizōsi.

⁶ Pōlu tūkwasi be aka nū risi, Enine Nso dnakwasị be, be kwu oka nū riro ikne, kwusa izi oma Chiokike.

⁷ Be hna lele ele nri ele rukna lawūru.

⁸ Pōlu zne n'oro ogbako ele Ju, ẹnwa ẹto ya nū be nōdogbuta, o jiri anya rikne kwu oka gbalị o kanū ele Ju nhne gbasiri ẹli-eze Chiokike.

⁹ Kōvu agwna be mernu risi rikne, be kwéle o kweru, be kwu oka ojo megidne apna Nyenwe aị nū ruwhnu agida ele badnū. Pōlu gharū be, kwuru ele sno apna Jizōsi, ya nū be nookwurita oka kpakara obochi n'oro ommumu okwukwo Taiṛanosi.

¹⁰ Be mernu nhne ka awha lawūru ke mernu kpakara ele wu n'ẹli Esia nūrnū ikwū-ōnu Nyenwe aị, ma ele Ju nū ele búo ele Ju.

¹¹ Chiokike rnūrnū ẹnu elekema zị n'ichne hite n'aka Pōlu.

¹² Hite n'ẹhni a be neegwepiya wepe nū nkịti nhne gweznenu ele nriria zị odo n'odo ji, be gwọ be, rēnwu ojo hi n'ẹhni be whọga.

¹³ Agwna ele Ju ele naagaghari nēchihala rēnwu ojo pio o ji rēwhna Jizōsi mee kpam. Be kanū rēnwu ojo, “M neenye i iwu nū rēwhna Jizōsi nye Pōlu nōokpo okwo a.”

¹⁴ Rūmu rukna ẹsau otu nye Ju, nye risi arịohna rēwhna a bụ Sikeva, mernu kpa.

15 Kọvu rẹnwu ojo wam kanụ be, “M maam Jizọsi, m maam Pọlu, kọvu anụ bụ ele kele?”

16 Nwerukna wam rẹnwu ojo wam wu nụ rime a bna be, megbu kpakara be, mekasi be ẹhni. Be hi nụ rime ọro wam vuru ọru, gbarụ ẹto gbawhu.

17 Kpakara ele Ju nụ ele bụo ele Ju wu nụ Efesọsi nurnu nhne ka, ogwnu tị kpakara be. Be sọbisinu rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi k'agịda.

18 Agịda ele kweru ekwe varụ kwuhia nhne be mernu nụ ruwhnu ele badnụ.

19 Agịda ele amusu vuyarụ kpakara ọkwukwo be, kpọ be bẹkwnu nụ ruwhnu ele badnụ. Be gwnụkota ọnu ahia be, pokwu mkpuru iwai siliva isne.

20 Kpam ikwu-ọnu Chiokike gbasarụ, ji ikn-ernema gwuzosi rikne.

21 Nga nhne ka mekworu, Pọlu kpebi ọ gawhe Masidonia nụ Akaya zne Jeruselem. Ọ kaa, “Me znekwo, m jeezne Rom.”

22 O zizne ele neeyinu a aka izi, Timoti nụ Erasitosi, zne Masidonia. Ọ daziri ige matị n'eli Esia.

Ẹli ghara ghara n'Efesọsi

23 Okne ẹli ghara ghara dnarnu n'Efesọsi kwnornu n'apna Nyenwe aị.

24 Otu nye nọokpu siliva, nye rẹwhna a bụ Demetirisi, nye nọokpu ọro igbudu Dịana, chi ele Efesọsi, nye mernu ele ẹrnu a nwe mbnarna k'agịda.

25 O sukwukọta ele ẹrnu a nụ kpakara ele nụ ya nwernu otu aka ẹrnu, ọ kanụ be, “Anụ magwu nụ a neenwehia agịda iwai hite n'ẹrnu aị.

26 Anụ nọowhnu, nọonu nhne badnụ ka be kwu Pọlu neeme. Ọ karụ nụ chi be jiri aka kpu bụo chi

rià rià. O mernu agìda ele badnù kweru òka a, nù hna n'Efesòsi ma nù kpakara ẹ̀li Esia.

27 Ọ búo nù ẹ̀rnu aì joowhu dàì, kọ̀vu ogwnu nọ̀otu aì nù ọ̀ro okne chi aì Dìana jọ̀oburu nhne etekne, igwugwu a whu, bú chi ke kpakara ele Esia nù kpakara ọ̀wa nọ̀okponu risi ẹ̀li.”

28 Nga agìda ele badnù wam nùrnú a, ọ̀numa jihia be mkpọ̀ma, be bete neesi okokoba, “Dìana ele Efesòsi bú dikne.”

29 Mkpakpọ̀ wam gbasa kpakara ẹ̀li-ọ̀hna. Agìda ele badnù wam nwudne Gayọ̀si nù Arìsitakosi, ele rukna Masidonia be nù Pọ̀lu sno neezne izi, pnùrnú be zne ọ̀gbakoro ẹ̀li-ọ̀hna.

30 Pọ̀lu pioru ma o zne nù ruwhnu ele badnù wam, kọ̀vu ele kweru ekwe kwéle a.

31 Agwna ele nẹ̀echi ẹ̀chi ele enyi Pọ̀lu zi izi, naariásno a, o gésikọ̀ ẹ̀hni a n'ọ̀gbakoro.

32 Kọ̀vu nù mkpakpọ̀ zì nù rime ọ̀ro ọ̀gbako wam, agwna badnù neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere, ele kakwo n'esilawùru be máa nhne be kwnornu gbakọ̀.

33 Agwna be kaa nù Alẹ̀kizanda bú nye risi mkpakpọ̀ wam, ele Ju gwuzote a nù ruwhnu ọ̀hna. Alẹ̀kizanda whenu be aka ma o nwernu rikne kwu òka, ma ọ̀ gọ̀horu ọ̀nu nù ruwhnu ele badnù.

34 Kọ̀vu nga be mahiàru nù ọ̀ bú nye Ju, be si okokoba n'otu ọ̀nu lele awa lawùru, kaa, “Dìana ele Efesòsi bú dikne.”

35 N'ipne-aznù, nye gba ọ̀kwukwo ẹ̀li-ọ̀hna mee be dazìri bii, ọ̀ kaa, “Ele rukna Efesòsi, ele badnù magwù nù ẹ̀li Efesòsi bìtaru ọ̀ro Dìana nù igbudu a ke hiri n'olu dna.

³⁶ Badnụ nwée rikne gōnahoru nhne ka. Anụ daziri bii, anụ méé nhne búo ọma.

³⁷ Anụ kwuyaru ele rukna ka hna, ọ bụ n'ezì nụ be znúge buznu n'ọro Dịana, mọbu kparị chi aị.

³⁸ Ọ bụru nụ Demetirisi nụ ele ernalu a noobno nye ọbula nhne, ọbochi ikpe zị, ele risi ikpe zimako, be kpe ẹnì be ikpe nụ ruwhnu ele ikpe.

³⁹ Ọ zị nhne berere anụ pioru, be jookwu a n'ọro ọgbako ikpe lele kpa iwu kwuru.

⁴⁰ Kwnornu nụ ogwnu nọotu aị nụ be jaakaa nụ a mernu mkpakpọ nụ nhne mernu tna. A nwée rikne kọwali risi mkpakpọ ka mọbu kaa nhne vuyarụ a.”

⁴¹ Nga o kwukworu kpa, ọ gbasa ọgbako wam.

20

Pọlu znernu Masidonia nụ Giri

¹ Nga mkpakpọ wam biri, Pọlu sukwukọta ele kweru ekwe n'otu, kwunu be ọka ọsnuta mkpọma, ọ kanụ be, be dazikwaru nkari, o whọga zne Masidonia.

² O zne nụ rime kpakara ẹli wam nookwu agida ikwu-ọnu ọsnuta mkpọma tem ọ vadu Giri.

³ Ọ daziri pị ẹnwa ẹto. Ele Ju naagba iznuznu nhne be jeeme a kpa o pioru o zne Siriya, o kpebi ọ lahna hite nụ Masidonia.

⁴ Sopata nnwọ Pirosi nye Beria snornu a zne, ma Arisitakosi nụ Sekundosi hi nụ Tsalonika, Gayosi hi nụ Dẹbi, Taikikosi nụ Tirofimosi ele hi n'Esia, nụ Timoti.

⁵ Ele ka beru ọsno neese aị nụ Torasi.

⁶ Nga Iriri Brēdi Whúge Ọwhu whemernu, a hi nụ Filipai kwọru ọgbo zne ke ọbochi isne wheru dụ Torasi. A daziri otu ikwezu.

Pọlu znernu Torasi

⁷ N'ọbochi mbọm n'ikwezu, kpakara ai gbakọru ma a ri wiri n'otu, Pọlu bete nookwunu ele badnụ ọka tem dụ n'esilawuru abali, hne ọ bu nụ ọ naala n'osisi.

⁸ Agida tọnji noonwu n'oro olu hne a zi n'ogbako.

⁹ Otu nnwọ ikoro rukna rewhna a bu Yutikosi dazigwu eli n'olu mgbo-wekpeke. O bete neezni anyarna kpa Pọlu zi koriri nookwu ọka, o hi n'olu ọro ke ikwnu ẹto dna n'eli n'anyarna. Be vulizo a, kọvu ọ nwunam.

¹⁰ Pọlu gbadna eli, dnagidne a, bnagidne a, ọ kaa, “Ogwnu túko anụ, ọ zi budnu.”

¹¹ Ọ lahna nụ rime ọro olu, nyawa brēdi, ri, kpa o kwukworu ọka gbu ọkwnu tem ẹhnam wasi, ọ la.

¹² Be kwula nnwọ ikoro rukna wam ọro nụ budnu, be snuta be ovu k'agida.

Hite nụ Torasi zne Miletosi

¹³ A bna ọgbo kwọru zne Asosi, hne a jookwuru Pọlu n'ogbo. Ọ kannu ai a mee kpam, o jeeji ọchi zne pi.

¹⁴ Kpa o kwnusiri ai nụ Asosi, a vuru a n'ogbo zne Mitelini.

¹⁵ N'ekile a, a hi nụ pi kwọru ọgbo zne nhne zi Kiosi ndundu. N'ọbochi ke sno a, a dụ Samosi n'ọbochi ke berere, a dụ Miletosi.

¹⁶ Pọlu kpebiri ọ kwọru ọgbo whe Efesosi ma ọ gharu o tuwhu ige n'Esia. Ọ zi a wara wara ọ

dụ Jeruselem, ọ bụru nụ o jeekwe o mee n'ọbochi Pentikosi.

*Pọlu kwunnu ele okno badnụ
Efesosi ọka*

¹⁷ Pọlu zizne izi hite nụ Miletosi zne Efesosi kanụ ele okno badnụ ọgbako whnụ a.

¹⁸ Nga be vaduru, ọ kanụ be, “Anụ magwụ kpa me tuwhuru ige me nụ anụ zị, hite n'ọbochi me varụ ẹli Esia.

¹⁹ M ji m ovu hieru ẹli nụ anya-mini ẹkwana rñụ ẹrnu lele nnwọ izi Chiokike, ọ bụ n'ezi nụ ele Ju ji mmụma ojo be kpakna m ẹhni.

²⁰ Anụ magwụ nụ ọ zá nhne ke jaabnanụ anụ iru ke me tugwannu anụ kpa me neezni anụ izi oma, kovu m znirni m nhne nụ ruwhnu ọhna nụ hite n'oro anụ zị ichne ichne.

²¹ Ma ele Ju ma ele bụo ele Ju, m dọru m anụ aka nụ nsni, ma anụ hi nụ nhne ojo anụ tũhnasnakwnusi Chiokike, kweru nụ Nyenwe aị Jizosi.

²² Hite n'obno nsni nhne Enine Nso kwuru, m jeezne Jeruselem, m máam nhne jaadnakwasị m pịi.

²³ Kovu m magwụ m nụ rime kpakara ẹli-ọhna, Enine Nso dọru m aka nụ nsni, nụ ikelu nụ ọkpagbu neese m.

²⁴ Kovu nụ kpakara nhne ka zá naakpa m, m zá m nọogwnu bụdnu m nụ nhne zị mkpa, ma m rnukwo m ẹrnu Nyenwe aị Jizosi nyernu m me rñụ. Ernu wam bụ ọ kpo okwo izi oma oru Chiokike.

²⁵ “M znegharịri m n'esilawuru anụ zni izi oma ẹli-eze Chiokike. M magwụ m nụ anụ jọowhnu m anya berere.

26 Me kanụ anụ tna, nụ ọ zá nye ikpe ọvna a jaama m.

27 Kwnornu nụ ọ zá nhne bụ echiche Chiokike ke me bítaru, gharụ ọ kanụ anụ.

28 Anya dụ anụ ẹli n'ẹhni anụ, anụ legidne rụmu atnụrnu Chiokike ke Enine Nsọ yisiri n'aka anụ. Anụ znụ rụmu atnụrnu ọgbako Chiokike jiri ọvna Nnwọ a zụru.

29 M magwụ m nụ me la, edu wanọhia jaava n'esilawuru anụ, be jọdonu rụmu atnụrnu wam obirizi.

30 Ige vawa nga ele zị n'esilawuru anụ joolulu ezi ọka wam ma be duwhu ele kweru ekwe, mee be snornu be.

31 Anya dụ anụ ẹli, anụ chenwanya nụ m ji m agịda anya-mini ẹkwana iwhnehnie nụ abalị neezni anụ nhne awha ẹto.

32 “Kịtna, m neeyisi anụ n'aka Chiokike nụ ezi ọka ke ikwu-ọnu oru a, ke nwernu rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, nyee anụ ngọzi nhne okehia ke a n'esilawuru ele ọ bítaru nsọ.

33 M nwége m ọwho-anya nụ hne siliva mọbu golu mọbu iwo nye ọbula zị.

34 Anụ magwụ nụ aka m lawuru rñhiaru kpakara nhne ke zị m mkpa, nụ ke me nụ ele sno m.

35 M gesiri m anụ nụ hite n'ernu aka aị, a jeeyisinu ele zá rikne aka. Anụ chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị, ‘Ọwa ọma zịnu nye neekesi nhne kakwo nye nanahọru nhne.’ ”

36 Nga Pọlu kwukworu ọka ka, ya nụ be gwute mpnerne ọchi n'ẹli kpe okpukpe.

³⁷ Kpakara be naakwna ẹkwna kpa be bnakwnusiri a, snutu a ọnu ipne-aznu.

³⁸ Ẹhni nwurunu be n'ikwu-ọnu wam o kwuru nu be jọowhnu a anya berere, Kpakara be snornu a zne, ọ bna n'ogbo.

21

Pọlu znernu Jeruselem

¹ Nga aị nu be gbasaru, a kworu ogbo zne Kosi otu ruwhnu, n'ekile a, a du Rodisi, hite pi a zne Patara.

² A whuru otu ogbo neezne Fonisia, a bna ogbo kworu whoga.

³ Nga a duru hne a nọowhnu Saiporosi, a gharu a n'akarita zne Siriya. A hiedna nu Taya hne ogbo wam noovume ivu a.

⁴ A whuru agwna ele kweru ekwe pi, a nu be daziri otu ikwezu. Hite nu rikne Enine Chiokike, be kanu Pọlu o zneko Jeruselem.

⁵ Kọvu nga ige a zuru, a whoga. Kpakara be nu nnwerne be, nu rumu be snornu a whoga n'eli-ohna. Kpakara a gwute mpnerne ochi nu ngeri osimini kpe okpukpe.

⁶ A bekwurita ehni a, a bna n'ogbo, be lahna ọro.

⁷ A kworu ogbo a hite nu Taya zne Pitolimasi, a zne bekwu rumu nda a, a nu be daziri otu obochi.

⁸ N'obochi ke sno a, a vadu Sizaria. A bna n'oro otu nye nọokpo okwo izi oma Chiokike, nye rewhna a bu Filipu, a daziri n'oro a. Filipu bu otu nu rime ele izi esau wam be hohiaru nu Jeruselem. *

⁹ Filipu nwernu rumu oknornokno eno yogbola izi ele nọokpo okwo izi oma Chiokike.

---

* 21:8 Ernu Ele Izi 6:1-6

10 Kpa a dazị n'oro a agịda obochi, otu nye owhnurninya be kwu Agabosi hiri nụ Judiya va.

11 O vakwnusi aị, gweru ajnị Pọlu, kne ẹhni a ọchi n'aka, ọ kaa, “Ka bụ nhne Enine Nso kwuru, ‘O bụ kpa be ele Ju jeekne nye nwe ajnị ka nụ Jeruselem, gweru a nyewhete a n'aka ele bụo ele Ju.’ ”

12 Nga a nurnu a, aị nụ ele ẹli wam riasno Pọlu o znékwadia Jeruselem.

13 Pọlu kaa, “Ndaa kpa anụ naakwna ẹkwna neeme ma inwe gwụ mkpoma m? Be jéekne m eriri kpọi nụ Jeruselem, kọvu m kwelem ọ nwụ ẹnwu kwnornu rẹwhna Nyenwe aị Jizosi.”

14 Kpa a nwée rikne mee ọ gbanwo ovu a, a gweme aka aị, kaa, “Chiokike mee nhne bụ echiche a.”

15 Nga a daziri ige matị pịi, a jiknernu o zne Jeruselem.

16 Agwna ele sno apna Jizosi ele zị nụ Sizaria snornu aị, be duru aị zne n'oro otu nyerukna nye be kwu Masoni, nye Saiporosi, nye sno apna Jizosi gbu okwnu, a daziri nụ n'oro a.

Pọlu vaduru Jeruselem

17 Nga a vaduru Jeruselem, rụmu nda aị kwubnanya aị nkari nkari.

18 Ke chi bọru, aị nụ Pọlu snornu zne ọ whnụ Jemisi, kpakara ele okno badnụ ogbako Chiokike zị masị pịi.

19 Pọlu bekwu be, kanụ be otu otu kpakara nhne Chiokike mernu n'esilawuru ele bụo ele Ju hite n'ernu izi oma a.

20 Kpa be nurnu a, be znarnị Chiokike. Be kanụ Pọlu, “Nwene aị, agịda pokwu ele Ju kwere ekwe,

be zị kọriri neerne bẹkwnu nụ mkpọma be, naabịta Iwu Mozizi.

²¹ Agwna ele badnụ kannụ be nụ i neezni kpakara Ju ele wu n'ẹli ele berere be sigbasi Iwu Mozizi, nụ i neezni be kpá rụmu be nka, be snó omen'ẹli ele Ju.

²² Be jọonu nụ ị varụ, ndaa kpa a jeeme?

²³ Bikno mee nhne a karụ jị mee. Ele rukna ẹno zị n'esilawuru aị, ele kweru mkwna,

²⁴ snornu be zne mee mmemem ọbita ẹhni be rịchna, kwụ ọgwo nhne be mewhuru, ma be nwernu rikne kọma risi be. Kpakara badnụ jeeji ka mahịa nụ nhne be kwuru gbasiri ị bụo ezi ọka, nụ jị n'iwhuru i naabịta Iwu Mozizi.

²⁵ Kọvu ele bụo ele Ju ele kweru ekwe, a ziznenu be ọkwukwo izi, kanụ be nhne a kpebiri, be ríko wiri be kwarụ ariọhna nyee renwu, mọbu ọvnarna, mọbu anọ ọbula be hịgburu ẹhigbu, be méko ọyi.”

²⁶ Pọlu kwuru ele rukna wam, n'ekile a, ya nụ be mernu mmemem ọbita ẹhni be rịchna. Ọ bna n'Ọro Nsọ Chiokike, kanụ ele badnụ ọbochi be jeemezu ọ bita ẹhni be rịchna, kwa masị ariọhna nụ risi kpakara be.

Be nwudnernu Pọlu n'Ọro Nsọ

²⁷ Ọ gwnarnụ matị ọbochi ẹsau ọbita ẹhni be rịchna zute, agwna ele Ju hiri n'Esia whnurnu Pọlu n'Ọro Nsọ. Be kpakne igbudu badnụ wam, be nwudne Pọlu.

²⁸ Be siwama okokoba, “Ele Izireli, anụ yisi aka, ka bụ nwerukna wam naagaghari kpakara ọhna neezni ele badnụ nhne megidne ele Izireli, megidne Iwu Mozizi, ma Ọro Nsọ ka. Kịtna, o

kwubnarnu ele búo ele Ju n'Oro Nso, meru hna zi nsó.”

²⁹ Ka bú kwnornu nù be whnurnu Tirofimoši nye Efesoši hne ya nù Pòlu sno nù rime ẹli-òhna, be che nù Pòlu kwubnarnu a Oro Nso.

³⁰ Okne mkpakpọ dna nù kpakara ẹli-òhna, ele badnù gbakọta n'otu, nwudne Pòlu, dọhala a nù rime Oro Nso, gbasni mgbo.

³¹ Igbudu badnù wam pioru o gbu Pòlu, kọvu izi duru nye risi ele ọgwnu Rom nsni nù kpakara Jeruselem neeme mkpakpọ.

³² Ngangam, nye risi ọgwnu ele Rom chiri ele neechi otu riwhu ele ọgwnu nù ele ọgwnu be, gbazne n'esilawuru igbudu badnù wam. Nga be whnurnu a, ya nù ele ọgwnu a, be sigbasi ọ li Pòlu nhne.

³³ Nye risi ọgwnu wam znekwnusi Pòlu nwudne a, nyee iwu be tų a ijigba lawuru. Ọ sika be, “Nyele bú nwerukna ka, kini bú nhne o mernu?”

³⁴ Agwna ele zi n'igbudu badnù wam neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere. Okne mkpakpọ dnarnù ke mernu nye risi ọgwnu wam nwée rikne mahia risi nhne mernu. Ọ kanù ele ọgwnu be kwubna Pòlu rime hne ele ọgwnu wu.

³⁵ Ya nù be snornu dų mgbamgba ọchi ọro,[†] ele ọgwnu wam kwuru a, ọ zi ele badnù wam mekasi nhne kwnornu ọvnarna chnarnù be n'anya.

³⁶ Be gbasnornu a, neesi okokoba, “Gbu nwerukna ka.”

Pòlu gọruru ọnu a

[†] **21:35** *mgbamgba ọchi ọro*: Ka bú hne be pne neezne ọro olu.

³⁷ Kpa be nookwubna Pọlu nụ rime hne ele ọgwnu wu, ọ kanụ nye risi ọgwnu, “Me kanụ ị ọka sa?”

Nye risi ọgwnu wam sịkwa a, “I jeenwe rikne kwu Giriki?”

³⁸ Ị búo nye Ijipiti wam nye n'ige wheru ewhe vuyarụ omegidne, nye duru pokwu badnụ ẹno ele ogbu badnụ bna n'ẹli-ịkpa?”

³⁹ Pọlu kaa, “M bú m nye Ju, be mụrnu m nụ Tasọsi nụ ẹli Silisia, m bú m nye ẹli ke zị okne mkpa. Bikno, me kwunu ele badnụ ka ọka.”

⁴⁰ Nye risi ọgwnu wam nyee a rikne, Pọlu gwuzoru nụ olu mgbamgba ọchi ọro, whenu ele badnụ wam aka. Nga be daziri bii, Pọlu kwunu be ọka ikwu-ọnu ele Hiburu.

22

¹ Ọ kaa, “Ele rukna, rụmu nda, nụ ele nda, bikno, anụ bno nsni kpa me nọogoru ọnu m nụ ruwhnu anụ.”

² Nga be nurnu kpa o nookwu ọka n'ọnu ele Hiburu, be daziri bii k'agida, Pọlu zne nụ ruwhnu kaa,

³ “M bú m nye Ju, be mụrnu m nụ Tasọsi n'ẹli Silisia, kọvu m soru m hna nụ rime Jeruselem, lele nnwọ ọkwukwo ke Gamalieli znukwaru nkarị n'iwu ele nda aị, m ji m mkpoma orne bekwnu rnunu Chiokike ernalle kpa anụ zị tna.

⁴ M kpaknarnụ m ele sno apna ka ẹhni dụn'ẹnwu. M nwudnernu m ele rukna nụ ele rinya túbna be n'oro ikelu.

⁵ Nye risi ariohna nụ kpakara ele eze-ikpe magwụ nụ m nookwu ezi ọka. M naahiaru m n'aka be ọkwukwo izi be gbaznennu rụmu nda ele Ju zị

nụ Damasịkosi, m neezne pịi ma m nwudne m ele badnụ, tū be ijigba, pnụrnu be va Jeruselem ma be ta be awhnụwhnu.

*Pọlu kwuru nhne
gbasịri ọtuhnasna a
(Ernu 9:1-19; 26:12-18)*

⁶ “Kpa me neezne, ọ gwnarnụ matị m dū Damasịkosi, n'iwnehnie, nū ibiri, okne iwhe hiri n'oligwe mụkwasi m.

⁷ M dna n'eli, otu akpịri kannụ m, ‘Sọlu, Sọlu, kịni mernu ị naakpakna m ẹhni?’

⁸ “M sịkwa, ‘Ị bụ nyele, Nyenwe aị?’

“Ọ kaa, ‘M bụ m Jizọsi nye Nazareti, nye ị naakpakna ẹhni.’

⁹ Ele rukna me nū be sno whnụrnu iwhe wam, kọvu be nūge akpịri nye nookwunu m ọka.

¹⁰ M sịkwa, ‘Ndaa nhne me jeeme, Nyenwe aị?’

“Nyenwe aị kaa, ‘Lizọ, zne nū rime Damasịkosi, be jaakanụ ị kpakara nhne Chiokike karụ jị mee.’

¹¹ Isni kpuru m kwnornu okne iwhe wam, ele me nū be sno tọru m n'aka, duru m zne Damasịkosi.

¹² “Otu nye rẹwhna a bụ Ananayasaị, nye nọotu ogwnu Chiokike lele kpa iwu aị kwuru, nye kpakara ele Ju wu nū Damasịkosi nọoso anya,

¹³ ọ vakwnusi m, gwuzoru n'ẹhni m, kaa, ‘Nnwọ nda Sọlu, whnụrnu ọsno,’ ngangam, m whnụrnu m ọsno, le a anya.

¹⁴ “Ọ kaa, ‘Chiokike ke ele nda aị, hōhiaru ị ma ị mahia echiche a, ma ị whnụ Nye Izi a ke mee mma, ma ị nūrnu kpa o nookwunu ị ọka n'akpịri ke a.

¹⁵ Ị jọbu nye akebne a, ma ị kanụ ele badnụ nhne ị whnụrnu nū nhne ị nūrnu.

16 Kìtna, i dázìma, lizọ, ma be wụ ị mini, ma be snụsnama mmehie i hite n'ọkpokwu rẹwhna a.'

Pọlu, nye izi ele búo ele Ju

17 “M lahna nụ rime Jeruselem, kpa me neekpe okpukpe n'Oro Nsọ, m whnụrnu m ọwhnurninya.

18 M whnụrnu m Nyenwe aị, ọ kaa, 'Lizọ, wara wara, whọga nụ rime Jeruselem, kwnornu be jéekwe akebne i gbasiri m.'

19 “M kaa, 'Nyenwe aị, be magwụ nụ m znernu m n'otu ọro ọgbako ele Ju dụ n'oro ọgbako, nwudne ele kweru nụ rẹwhna ị, lị be nhne yisi be n'ikelu.

20 Nga be gburu Sitivini nye akebne i, m gwuzo m yisi aka n'ẹnwu a, m legidnernu m iwo ele gburu a.'

21 “Ọ kaa, 'Whọga, kwnornu m jeezizne i hne zị ikere, nụ ẹli ele búo ele Ju.' ”

Pọlu bu nye Rom

22 Ele badnụ wam bnonu a nsni tem Pọlu kwu ka, be bete neesi okokoba n'okne nkọli, kaa, “Gweme nwerukna ka n'owa, o kwésile ọ zị búdnu.”

23 Be neesi okokoba, neewhe iwo be n'olu risi be, nọbolizo ruznurnuznu.

24 Nye risi ọgwu wam nyee ele ọgwu a iwu be kwubna Pọlu rime hne ele ọgwu wu, be pñia a nhne ma be mahia nhne ele Ju kwno neesi okokoba megidne a.

25 Kpa be knernụ a eriri ma be pñia nhne, Pọlu kanụ nye wam nẹchi otu riwhu ele ọgwu gwuzo pñi, “O kwesiri n'iwu ọ pñia nye Rom nhne, nye be kpége ikpe nhne ojo o mernu?”

²⁶ Nga nye ọgwu wam nūnu a, ọ znekwnusi nye risi ọgwu kanu a, “Anya du ẹli nhne i neeme, nwerukna ka bu nye Rom.”

²⁷ Nye risi ọgwu wam znekwnusi Pọlu sika a, “Kanu m, i bu nye Rom?”

Pọlu kaa, “Owe.”

²⁸ Nye risi ọgwu wam kaa, “M kwuru m agida iwai si me ghoru nye Rom.”

Pọlu kaa, “M bu m nye be mūnu lele nye Rom.”

²⁹ Ngangam, ele rukna wam noopio ọ sika Pọlu ajiji sigbasi a, ọgwu turu nye risi ọgwu nga ọ nūnu nu Pọlu bu nye Rom, nu ọ turu a ijigba.

Pọlu nu ruwnu ele eze-ikpe

³⁰ Nye risi ọgwu pioru ọ mahia nhne bu ezi oka ele Ju kwno noobno Pọlu nhne, ke chi boru, ọ toma Pọlu ijigba, kanu ele risi ariohna nu kpakara ele eze-ikpe be gbako. O kwupiya Pọlu, gwuzote a nu ruwnu be.

23

¹ Pọlu lebna anya n'esilawuru ele eze-ikpe wam, kaa, “Rumu nda m, oву m zi snam nu ruwnu Chiokike kpakara budnu m du tna.”

² Nye risi ariohna be kwu Ananayasai kanu ele gwuzo Pọlu ndundu be gbọ Pọlu aka n'onu.

³ Pọlu kanu a, “Chiokike jogbo i aka, ji mkpo be teru nznu. I dazi ẹli neekpe m ikpe lele kpa iwu kwuru, i noolulu iwu naakaa be gbọ m aka.”

⁴ Ele rukna gwuzo Pọlu ndundu kaa, “I naakaja nye risi ariohna Chiokike?”

⁵ Pọlu saru be, “Rumu nda m, m maam nu ọ bu nye risi ariohna Chiokike. Be gbaru a n'okwukwo

nsọ, kaa, ‘I kwú nhne ojo megidne nye risi ele ke i.’ ”

⁶ Nga Pọlu whnurnu nụ agwna ele eze-ikpe wam bụ ele Sadusi, ele berere bụ ele Farisi, o siwama, “Rumu nda m, m bụ m nye Farisi, ele nda m ọknani bụ ele Farisi. Be kwuyaru m n'ikpe hna kwnornu ọkwnata mkpọma me nwernu n'olizọ n'ẹnwu ke bụdnu.”

⁷ Kpa o kwuru ka, ele Farisi nụ ele Sadusi bete nọodugbuta, ọgbako iznuznu ikpe wam kewa.

⁸ (Kwnornu nụ ele Sadusi karu nụ ele nwurnu ọnwu jéelizọ n'ẹnwu, enine izi zila, nụ enine zila masị, kọvu ele Farisi kweru nụ ẹto wam zi.)

⁹ Ọgbugbo naala olu k'agida, agwna ele zni iwu ele otu Farisi gwuzoru kwusi ọka rikne, kaa, “O zá nhne ojo a whnurnu nụ rime nwerukna ka, ọ bụru nụ enine mọbu enine izi kwunu a ọka.”

¹⁰ Ọdogbuta wam laru olu k'agida ke mernu ogwnu turu nye risi ọgwunu nụ be jọdogbu Pọlu. O nyee ele ọgwunu a iwu be zne n'esilawuru be gweme Pọlu, kwubna a nụ rime hne ele ọgwunu wu.

¹¹ N'abalị ke sno a, Nyenwe aị gwuzoru n'ehni Pọlu, kaa, “Ogwunu túko i, kpa i gbaru akebne m hna nụ Jeruselem, bụ kpa i jaagba akebne m nụ Rom masị.”

Be gbaru iznuznu o gbu Pọlu

¹² N'osisi, ele Ju gbakoru n'otu gba iznuznu. Be duru risi nụ be jéeri wiri mọbu nwọ nhne ọbula tem be gbu Pọlu.

¹³ Be kakwo nri ele rukna ẹno ele snornu gba iznuznu be gbu Pọlu.

14 Be znekwnusi ele risi ariohna nù ele okno badnù, kaa, “A duru risi n'otu nù a jéeri nhne ọbula tem a gbu Pọlu.

15 Kịtna, bikno, jì nù ele eze-ikpe ziznenu nye risi ọgwnu ele Rom izi, ma o kwuhia Pọlu, anù mee lele nù anù jaasikwahia nhne bụ risi ọka. A joogbu a sù o vadu hna.”

16 Nnwọ rukna nwene rinya Pọlu nurnu iznuznu wam, o zne bna nù rime hne be bítaru Pọlu, kanù a.

17 Pọlu sukwu otu nye ọgwnu nẹechi otu riwhu ele ọgwnu, kanù a, “Kwuru nnwọ ikoro ka znekwnusi nye risi ọgwnu, o nwernu nhne ọ jaakanù a.”

18 Nye ọgwnu wam kwuru a, duzne a nù hne nye risi ọgwnu zì, kaa, “Pọlu nye ikelu sukwuru m, kaa me kwuya nnwọ ikoro ka hne ì zì, kwnornu nù o nwernu nhne ọ jaakanù ì.”

19 Nye risi ọgwnu wam tọru a n'aka whọga, sịkwa a, “Kìni bụ nhne ì jaakanù m?”

20 Ọ kaa, “Ele risi ele Ju kwekọtaru nù be jaakanù ì kwuhianu be Pọlu nù ruwhnu ele eze-ikpe ekile, be nọgho aghigho, nù ele ikpe jaasikwahia nhne bụ risi ọka gbasiri a.

21 Kọvu i bnó be nsni, kwnornu nù nhne nù lele nri ele rukna ẹno jootugwa neese a. Be duru risi nù be jéeri wiri mọbu nwọ mini tem be gbu Pọlu. Be jiknernu o mee kpam, be neese nhne ì jeekpebi.”

22 Nye risi ọgwnu wam kaa, “Ọ zá nye ì kanù nù ì tñsinu m.” O zihala nnwọ ikoro wam.

*Be ziznenu Pọlu
znekwnusi Felikisi*

23 Nye risi ọgwnu wam sukwu ele ọgwnu a lawuru nẹechi otu riwhu ele ọgwnu, kanù be, “Anù

jiknernu riwhu ele ọgwnu lawuru o zne Sizaria, nu ele gba iyinya nri esau, ele ama-ọgwnu riwhu lawuru, be jiknernu o zne n'otnu-ige ke tolu n'abali.*

²⁴ Anu gweya iyinya Pọlu jaagba, anu kwuzne a n'udno ke nye ọchichi Felikisi.”

²⁵ Nye risi ọgwnu wam gba ọkwukwo izi nu kpa,

²⁶ Hite n'aka Kalaudiọsi Lisiasi, nyee Nye zi Ọgwnu, nye ọchichi Felikisi, m bekwulem ji.

²⁷ Ele Ju nwudnernu nwerukna ka noopio o gbu a, m nurnu m nu o bu nye Rom, m chiru ele ọgwnu dọhia a n'aka be.

²⁸ M piuru m o maḡia nhne be noobno a, m kwuru a zne nu ruwhnu ele eze-ikpe be.

²⁹ M whnurnu m nu o za nhne o mernu be jeeji noogbu a mọbu tu a ikelu, nhne be noobno a bu nhne gbasiri iwu be.

³⁰ Nga be kannu m nu agwa ele Ju naagba iznuznu megidne a, m kpebi o ziyanu i ya. M kanu ele noobno a nhne be va gwnu iwu be megidne a nu ruwhnu i.

³¹ Ele ọgwnu wam mee kpa be nyernu be iwu. Be kwuru Pọlu n'abali wam zne Antipatirisi.

³² N'ekile a, ele ọgwnu ji ọchi hiehna ọro, be sigbasi ele gba iyinya ma be kwuru Pọlu zne.

³³ Be kwuru a zne Sizaria, nyee nye ọchichi ọkwukwo izi wam, nyewhete a Pọlu masi.

³⁴ Nye ọchichi wam gwnu ọkwukwo izi wam, o sika Pọlu eli o hi. Nga o whnurnu nu o hi nu Silisia,

---

* **23:23** *otnu-ige tolu n'abali*: ọkwukwo ke mọm kwuru ige awa ke eto n'abali

35 Ọ kaa, “M ọonu ọnu ị nga ele noobno i nhne varu.” O nyee iwu be b̄ita Pọlu n'ọbna Erọdu hne be jeese a nse.

24

Pọlu nụ ruwhnu Felikisi

1 Nga ọbochi isne whemernu, nye risi arịohna Ananayasị nụ agwna ele okno badnụ nụ otu nye nọogwnu iwu be kwu Tẹtulasi znernu Sizaria. Be gwuzo nụ ruwhnu Felikisi, gwnụhia nhne be noobno Pọlu.

2 Be sukwu Pọlu, Tẹtulasi bete noobno Pọlu nhne nụ ruwhnu Felikisi, kaa, “Nye zị Ogwnu, hite n'ọchichi ị nụ akoniche i, a nwernu udno gbu ọkwnu, i mernu agịda nhne ọma n'ẹli aị.

3 A nakweru ka, n'ige ọbula nụ kpakara ọhna aị hite n'otu mmamma a nọtunu ị.

4 M chioḡe m o tuwhu ige i, m naariasno i, i gweru ovu ọma ị bno nsni nụ nhne a nookwu ige mati.

5 “A whnurnu nwerukna ka nụ ọ bu nye naakpakna ele badnụ ẹhni, o noovuya mkpakpo n'esilawuru ele Ju nụ kpakara ọwa, ọ bu nye risi otu nye Nazareti.

6 O pioru o meru Oro Nso aị, a nwudne a. [A pioru o kpe a ikpe lele kpa iwu aị kwuru.

7 Kọvu nye risi ọgwnu Lisiasi varu gweru anya rikne dọhoru a n'esilawuru aị.

8 Lisiasi nyee iwu ele noobno nhne va nụ ruwhnu i.] Ọ b̄uru nụ ị s̄ikwa a ajiji, ị jaamahia hite n'ọnu a kpakara nhne a noobno a.”

9 Kpakara ele Ju yisi ọnu noobno Pọlu nhne nụ ọ bu ezi ọka nhne Lisiasi kwuru.

*Pọlu gọru ọnu a
nụ ruwhnu Felikisi*

¹⁰ Nye ọchichi wam whenu Pọlu aka, o kwu ọka. Pọlu kaa, “M magwụ m nụ ị bụ nye ikpe ẹli ka agịda awha. Mkpọma nọoso m n'ọnu ọ gọru ọnu m nụ ruwhnu i.

¹¹ I jeenwe rikne pohia nụ ọ kákwole nri ọbochi nụ ẹbo me znernu nụ Jeruselem ọ kpọ risi ẹli.

¹² Ele Ju whnúge me nụ nye ọbula nọdogbuta nụ rime Ọro Nsọ, be whnúge hne me naakpakne mkpọma ele badnụ mọbu n'ọro ọgbako mọbu nụ hne berere nụ rime ẹli-ọhna.

¹³ Be nwée rikne kahia nhne be kwno noobno m nhne.

¹⁴ Kọvu m nookwu ka nụ ruwhnu i, m neekpenu Chiokike ke ele nda aị hite nụ osno apna be karu nụ ọ bụo ezi apna. M kwere m nụ kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nụ ọkwukwo ele ọwhnurninya.

¹⁵ M nwernu m otu olile anya nụ Chiokike kpa ele ka nwernu, nụ ele mee mma ma ele ojo jeehi n'enuw lizo.

¹⁶ Kwnornu nụ m nwernu m olile anya ka, m naakpakna ẹhni m ẹhni ma m nwernu m oву zị snam nụ ruwhnu Chiokike ma nụ ruwhnu badnụ ige ọbula.

¹⁷ “Agịda awha m zila m nụ Jeruselem, m va gweyanu ele ke m iwai, kwa masi ariohna.

¹⁸ Kpa me neeme ka n'Ọro Nsọ, be whnuru m kpa me mezuru mmemem ọbita ẹhni m richna, be whnúge m hne me nụ ele badnụ zị, ọ zá mkpakpo me naakpakne.

¹⁹ Kọvu agwna ele Ju hi n'Esia va zị pji, be n'iwuhuru be kwesiri ọ zị hna nụ ruwhnu i bno m

nhne ọ bụru nụ o nwernu nhne be ji megidne m.

²⁰ Mọbu ele rukna ka zị hna kahịa nhne ọjọ be piohịaru nụ rime m nga me gwuzoru nụ ruwhnu ele eze-ikpe,

²¹ okwolem otu nhne me kwuru nga me gwuzoru nụ ruwhnu be, ‘Anụ neekpe m ikpe tna nụ ruwhnu anụ kwnornu nụ m kweru m nụ ele nwurnu ọnwu jeelizọ n’ẹnwu bna nụ bụdnu.’ ”

²² Felikisi nye magwụ nhne gbasiri apna ka, mesni ikpe, kaa, “M jaawa ikpe nga nye risi ọgwnu Lisiasi varu.”

²³ O kanụ nye ọgwnu wam nęechi otu riwhu ele ọgwnu o legidne Pọlu anya, kọvu o nyee a oghere, kweru ele enyi a znenu a izi.

Pọlu nụ ruwhnu Felikisi nụ Durusila

²⁴ Nga ọbochi ele wheru, Felikisi nụ nnwerne a Durusila nyerinya Ju varu. O dusi be sukwu Pọlu ma o bno nsnị kpa o jookwu nhne gbasiri ọkwnata ovu nụ Karaisi Jizọsi.

²⁵ Kpa Pọlu nookwu nhne gbasiri ome mma, badnụ ojikwaru ẹhni a, nụ ikpe ke jaava, ọgwnu tūru Felikisi, ọ kaa, “Bikno, la kịtna, m joosukwu i nga me nwernu oghere.”

²⁶ O leri anya nụ Pọlu jeenye a ịwai, o noosukwu a ige ọbula ya nụ a nookwurita ọka.

²⁷ Kpa awha lawuru whemernu, Pokịosi Fesitọsi gweru ọnodi Felikisi lele nye ọchichi. Felikisi mernu ma mkpọma sọ ele Ju n’ọnu, ọ sigbasi kọriri Pọlu n’ọro ikelu.

25

Pọlu kweru o zne nụ ruwhnu Siza

¹ Kpa Fesitọsi varu, ke obochi eto whemernu, o hi nu Sizaria zne Jeruselem.

² Ele risi ariohna nu ele risi ele Ju bno Pọlu nhne nu ruwhnu Fesitọsi. Be riasno a

³ o menu be nhne oma, o mee ma Pọlu va Jeruselem. Be kwuru kpa kwnornu nu be gbalam iznuznu o gbu a n'apna.

⁴ Fesitọsi kaa, “Pọlu zi n'ikelu nu Sizaria, m jaalahna pi ige matị.

⁵ Ele risi anu snornu m zne Sizaria bno nwerukna ka nhne o buru nu o mernu nhne ojo.”

⁶ Fesitọsi dazi obochi esato mọbu nri berere, lahna Sizaria. N'obochi ke sno a, o daziri nu ngadna ikpe, kaa be kwuya Pọlu.

⁷ Nga Pọlu varu, ele Ju hi nu Jeruselem varu gwuzoru a ndundu, bete noobno a agida nhne tu ogwnu be nwée rikne gwuzote nkari.

⁸ Pọlu goru onu a, “O za nhne ojo me mernu megidne iwu ele Ju, mọbu Oro Nso Chiokike mọbu Siza.”

⁹ Fesitọsi ma o mee nhne joso ele Ju n'onu, o sikwa Pọlu, “O jaamasị i o zne Jeruselem ma m kpe ji ikpe nu nhne be noobno i nu ruwhnu m pii?”

¹⁰ Pọlu kaa, “M gwuzo m nu ruwhnu oro ikpe Siza, hne be kwesiri o kpe m ikpe. O za nhne ojo me mernu ele Ju ke ji n'iwhuru i magwu.

¹¹ O buru nu m luluru m iwu, mọbu mee nhne me kwesiri enwu, m kwerulem o nwu enwu. Kovu nu nhne be noobno m buo ezi oka, o za nye jeenwe

rikne kwuru m nyee be, m jeezne nụ ruwhnu Siza.”

¹² Fesitōsi nụ ele neezni a ezni gba iznuznu, ọ kaa, “Ị karụ nụ i jeezne nụ ruwhnu Siza, i jeezne nụ ruwhnu Siza.”

*Pọlu nụ ruwhnu
Agiripa nụ Bēnisi*

¹³ Kpa ọbochi ele nụ ele wheru, Eze Agiripa nụ nwere a rinya Bēnisi varụ Sizaria va o bekwu Fesitōsi.

¹⁴ Kpa be daziri agida ọbochi, Fesitōsi kanụ eze nhne gbasiri Pọlu, “Ọ zị otu nwerukna Felikisi sigbasiri n'ikelu hna.

¹⁵ Nga me znernu Jeruselem, ele risi ariohna ele Ju nụ ele okno badnụ bnornu Pọlu nhne, kaa, me kpe a ikpe ẹnwu.

¹⁶ Kọvu m kannụ m be nụ ele Rom zá neekpe nye ọbula ikpe ẹnwu hna be béle ọsno mee ya nụ ele noobno a nhne whnuta ruwhnu nụ ruwhnu, ma o nwernu oghere gọru ọnu a.

¹⁷ Nga be varụ hna, m gbúgele m ọkwnu, ke chi bọru m daziri nụ ọro ikpe, kaa be kwuya nwerukna wam.

¹⁸ Ele noobno a nhne nwée rikne bno a nhne ọjo ọbula me neeche be jooobno a.

¹⁹ Kọvu be nụ Pọlu nọdogbuta nhne gbasiri ọkwa Chiokike be, nụ otu nwerukna rẹwhna a bụ Jizōsi, nye nwurnu ọnwu, kọvu Pọlu naakaa nụ ọ zị bụdnu.

²⁰ M máam nhne me jeeme dna ndịdna gbasiri ọka ka, m sịkwa Pọlu ma ọ jaamasị a o zne Jeruselem, ma m kpe m a ikpe kwnornu nhne be noobno a.

²¹ Kọvu Pọlu karu be b̄ita a n'ikelu ma Siza kpe a ikpe. M nyee iwu be b̄ita a n'ikelu tem m zizne a ke Siza.”

²² Agiripa kanu Fesitosi, “M jeeji nsni m nuru nwerukna ka.”

Fesitosi kaa, “I jonu a n'ekile.”

Polu nu ruwhnu

Eze Agiripa

²³ N'ekile a, Agiripa nu Benisi jiri okne tne eri nu dudugna bnanya oro ogbako, ma ele risi ele ogwu nu ele risi eli. Fesitosi kaa be kwuya Polu, be kwuya Polu.

²⁴ Fesitosi kaa, “Eze Agiripa, nu kpakara ele ai nu be zi hna, anu whuru nwerukna ka nye kpakara ele Ju zi hna nu Jeruselem dnaru ikpo gbasiri a nu ruwhnu m. Be siwama okokoba nu o kwesile o zi buonu neezne nu ruwhnu.

²⁵ Kọvu nu m pihiala m nhne o mernu ke kwesiri be ji kpe a ikpe enwu. O kaa nu o jeezne nu ruwhnu Siza, m kaa nu m jeezizne a.

²⁶ Kọvu m nwée m risi nhne me jaagbaznenu Siza okwukwo gbasiri a. O bu nhne mernu me kwuharu a nu ruwhnu anu, ke kakwo nu ruwhnu i, Eze Agiripa, ma a dna ndidna oka ka, m jeenwe risi nhne me jaagba n'okwukwo.

²⁷ Kwnornu nu m kwesile m o zizne nye ikelu hne me nwée rikne kahia risi nhne be noobno a.”

26

Polu noogoru onu

nu ruwhnu Agiripa

¹ Agiripa kanu Polu, “Ka bu oghere i nwernu i jookwu onu i.”

Pọlu dnọsnima aka a, gọru ọnu a,

² “Eze Agịripa, m gwnụrnu m ẹhni m nye ruwhnu ọma nụ m jọgoru ọnu m nụ ruwhnu i tna, hite nụ kpakara nhne ele Ju noobno m.

³ Ke kakwo, kwnornu nụ ị magwụ kpakara omen'ẹli ele Ju nụ nhne a kwno nọdogbuta, m naariaso, bikno, nwe ndidi, bnote m nsnị n'ọnu.

⁴ Kpakara ele Ju magwụ kpa bụdnu m zị hite nga me bụ nnwọ ikoro. Be magwụ hite nụ mbom kpa me wuru kpakara bụdnu m nụ rime ẹli m ma nụ Jeruselem.

⁵ Be magwụ, ọ bụru be jeekwe agba akebne, nụ hite nụ mbom m bụ m nye otu siri rikne nụ okpukpe aị, m bụ m nye Farisi.

⁶ Kịtna, m gwuzogwu m n'ikpe kwnornu nụ m nwernu m olile anya nụ mkwna Chiokike kweru ele nda aị.

⁷ Ka bụ mkwna ke Chiokike kweru kpakara nri avnurnu nụ ẹbo ke aị, kpa be neekpenu Chiokike iwhnehnie nụ abalị. O bụ kwnornu okwnata ovu ka, Eze Agịripa, nhne ele Ju kwno noobno m nhne.

⁸ Ndaa kpa anụ nwée rikne kwe nụ Chiokike neeme ele nwurnu ọnwu hi n'ẹnwu lizọ?

⁹ “Me n'iwhuru m cheru nụ m jeenwe rikne mee nhne megidne rẹwhna Jizọsi nye Nazareti.

¹⁰ O bụ nhne me mernu nụ Jeruselem. M nahiaru m rikne n'aka ele risi arịohna yisi agịda ele Chiokike n'ikelu, nga be noogbu be, m yisiri m aka m megidne be.

¹¹ Agịda ige m znernu m hite n'otu ọro ọgbako ele Ju dụ berere ta be awhnụwhnu, mee ma be gọnahoru rẹwhna Jizọsi, m vuru okne ọnuma ke mernu m zne n'ẹli ele berere kpakna be ẹhni.

Ọtuhnasna mkpoma Ọọlu
(Ernu 9:1-19; 22:6-16)

12 “Ka bụ nhne me kwno neezne Damasịkosi nụ rikne nụ iwu ele risi ariọhna.

13 N'apna n'esilawuru iwhnehnie, Eze, m whnuru m okne iwhne kpakpa iwhne ẹnam hiri n'oligwe mukwasi me nụ ele nụ me sno.

14 Kpakara aị dna n'eli, m nuru m otu nkoli kanu m n'onu ele Hiburu, ‘Solu, Solu, ndaa nhne i kwno naakpakna m ẹhni, i nwée rikne gba ọchi n'igwnu.’

15 “M sịkwa, ‘Ị bụ nyele, Nyenwe aị?’

“Nyenwe aị kaa, ‘M bụ m Jizosi nye ị naakpakna ẹhni.

16 Lizo, gwuzoru n'ọchi ị lawuru. M mernu m ma ị whnu m anya, ma m hohia m ji buru nye izi m, ị jaakanu ele berere nhne i whnuru tna, nụ nhne me jeegesi i nụ ruwhnu.

17 M jodohia ị n'aka ele Izireli ma n'aka ele buo ele Ju ele me jeezizne i.

18 M jeezizne i ma i kpume anya be, mee be hi n'ochichiri bna n'iwhne, hite nụ rikne Ekwensu tuhnasna hne Chiokike zi. Ngam, Chiokike jaagbarunu be mmehie be, ma be nwehia oghere n'esilawuru ele Chiokike bitaru nsọ hite n'okwnata ovu nụ me.’

Ọọlu tnrnu ọtnutnu ẹrnu a

19 “Eze Agiripa, m méne m risi rikne n'owhnurninya wam hiri n'oligwe va.

20 Hite nụ rime Damasịkosi, Jeruselem nụ kpakara Judiya, du ele buo ele Ju, m kporu m okwo be hi nụ nhne ojo be tuhnasna, vakwnusi Chiokike, mee nhne neegesi nụ be hiri nụ mmehie be whuya.

21 Ka bu nhne mernu ele Ju nwugwuru m n'Oro Nso, ma be gbu m.

22 Kovu Chiokike yinu m aka du tna, m gwuzo m hna naagba akebe nyee ele ezi nu ele mati. Nhne me nookwu bu nhne ele owhnurninya nu Mozizi kwuru jeeme.

23 Be karu nu Karaishi jaatariri awhnwhnu, kovu o jobu nye mbom jeehi n'enwu lizo, gesi ele Ju iwhne ke oznohia ma ele buo ele Ju."

24 Kpa Polu zi nogoru onu a kpa, Fesitosi gweru okne nkoli si okokoba, kaa, "Polu, era naachna i, okne omumu okwukwo i neeme era naagba i."

25 Polu kaa, "O za era naagba m, Fesitosi Nye zi Ogwnu. Nhne me nookwu bu ezi oka nu oka nye anya dnornu.

26 Eze, i magwu kpakara nhne me ji m onu nookwu. M magwu m nu i magwu kpakara be, kwnornu nu o za nhne be mernu nu hne zi mgwugwa.

27 Eze Agiripa, i kwegwu nu nhne ele owhnurninya kwuru? M magwu m nu i kwegwu."

28 Agiripa kanu Polu, "N'ige mati ka, i nwernu rikne mee m buru nye kweru nu Karaishi?"

29 Polu saru a, "N'ige mati mabu ke kwu, okpukpe m hne Chiokike zi bu ma ji nu kpakara ele noobno m nsn tna buru nhne me bu, o buo n'ijigba ka."

30 Eze nu nye ochichi nu Benisi nu kpakara ele nu be dazi lizo.

31 Be whoga, zne nookwu n'esilawuru be, be kaa, "O za nhne ojo nwerukna ka mernu be jeeji gbu a mabu tu a ikelu."

³² Agiripa kanu Fesitosi, “O buru nu nwerukna ka kwule nu o jeezne nu ruwhnu Siza, be zneru sigbasi a, o la.”

27

Polu kworu ogbo zne Rom

¹ Nga be kpebiri nu a jeezne Itali, be gweru Polu nu agwna ele ikelu berere yisi n'aka otu nye nzechu otu riwhu ele ogwnu rewhna a bu Jiliosi, nye ogwnu ele otu Ogositosi.

² A bna ogbo hite n'Adiramitium ma a zne n'apna eli Esia, a kworu ogbo zne. Arisitakosi nye Tesalonika n'eli Masidonia snornu ai.

³ Ke chi boru, a du Saidoni. Hite n'ovu oma, Jiliosi sigbasi Polu o zne whnu ele enyi a, be nyee nhne zi a mkpa.

⁴ A hite nu pi zne, kovu ruwhere neewhegidne ai, a kworu ogbo whe aznu eli ohia esilawuru Saiporosi.

⁵ A kwowhe osimini Silisia nu Pamflia, vadu Mira nu rime Lisia.

⁶ Nye nzechu ele ogwnu whnurnu otu ogbo hi nu Alekizandaria ke neezne Itali, o yisi ai n'ogbo wam.

⁷ A kworu wohnernerne agida obochi, hite nu nhne osi rikne a vadu n'eli Sinidusi, ruwhere kwela a zne nu ruwhnu, a kworu ogbo whe aznu eli Kiriti whe Salimone.

⁸ A nokwo ogbo nu ngeri eli. Hite nu nhne osi rikne a du hne be kwu “Onu Mini Udno,” ke za ikere nu eli-ohna Lasia.

⁹ Kpa a tuwhuru agịda ige, a whnurnu nụ ọ kwọ ọgbo kịtna nụ lele nhne aghom, kwnornu nụ Ọbochi Okpusni Mmehie* gawhelem. Pọlu znị be ezni,

¹⁰ “Ele nwe m, m whnurnu m nụ izne mini aị ka hite kịtna jọoburu nhne aghom, ivu nụ ọgbo joolulu, ma bụdnu ele badnụ.”

¹¹ Kọvu nye nēechi ele ọgwnu gnernụ nsni nhne nye nọkwo ọgbo nụ nye nwe ọgbo kwuru karu nhne Pọlu kwuru.

¹² Ẹlị ngeri osimini wam búo ọma ọ daziri n'ige okirika, agịda ele kakwo kweru be kwoma ọgbo bna osimini ma be zne Fonikisi. Hna bụ ọnu mini n'ẹlị Kiriti ke keteru ruwhnu nụ nkala lawuru nụ ọdidna ẹnam.

Abaka-mini osimini

¹³ Ruwhere matị hite nụ ẹlị ẹlị bete neewhe, ele rukna wam neechē nụ be jeeme kpa be kwuru, be dọlizo nkno ọgbo kworu ọgbo neezne nụ ngeri Kiriti.

¹⁴ O gbúle ọkwnu ruwhere siri rikne be kwu rugwu ọbosi ẹnam bete ewhe hite n'ẹlị ọhia esilawuru wam.

¹⁵ O whekwasi ọgbo wam, a nwée rikne knekwali ọgbo wam, a sigbasi a ma ruwhere vuru a neezne.

¹⁶ A kworu ọgba whe aznụ ẹlị ọhia esilawuru matị be kwu Kauda. Ọ rarụ ẹhni o vubna ọgbo matị aị nụ rime ọgbo aị.

¹⁷ Nga be vuru ọgbo matị wam, be gweru eriri knegidne ọgbo aị gburugburu. Be nọtu ogwnu ọ zị be dnabna nụ rime rịzna rọto nụ ngeri Libiya, be

---

* **27:9** *Ọbochi Okpusni Mmehie* mọbu *ọwhaji-ẹlị* Ọkwukwo ke mbom kwuru *ọbochi ovu ọnu*

gwedna bala ọgbo, sigbasi ọgbo ma ruwhere vuru a neezne.

¹⁸ Okne abaka-mini bete ewhe, ke chi bọru be bete nootuwhu ivu zị n'ọgbo nụ rime mini.

¹⁹ N'ọbochi ke sno a, be gweru aka be túbna nhne be ji nọkwo ọgbo osimini.

²⁰ Agida ọbochi, a whnúna ẹhnám mọbu mbọ, ruwhere zị kọriri neewhesi rikne. A nwéma ntúkwasí ovu nụ o nwernu nye be jọoznohia.

²¹ Ele rukna wam dazị agida ọbochi, ríle wiri, Pọlu gwuzoru nụ ruwhnu be, kaa, “Ele nwe m, anụ bnóné nsnị nhne me kwuru, a znékele ọkwohala ọgbo hite nụ Kiriti, a znékele owahu mwhu kpakara nhne ka.

²² Kítina, anụ nwe ovu siri rikne, ọ zá nye ọbula n'esilawụru anụ jootuwhu bụdnu a, okwolem ọgbo joowhu.

²³ Kwnornu nụ enine izi Chiokike nye nwe m, nụ nye me neekpenu gwuzoru nụ ngeri m abalị tna.

²⁴ Ọ kaa, ‘Pọlu, ogwnu tú ì, ì joogwuzorìri nụ ruwhnu Siza, Chiokike hite n'oru a nyenem jì kpakara bụdnu ele jì nụ be zị n'ọgbo.’

²⁵ Ele nwe m, anụ nwe ovu siri rikne, kwnornu nụ m kwnatarnụ m Chiokike mkpọma nụ o jeeme kpa ọ kanụ m.

²⁶ Kọvu a jaakpọtasi n'otu ẹli ọhia esilawụru n'osimini.”

Ọgbo wam kpuru

²⁷ N'ọbochi ke nri nụ ẹno n'abalị, abaka-mini noovughari aị nụ osimini Adiratiki. N'esilawụru abalị ele nọkwo ọgbo neeche nụ a zị ndundu ngeri ẹli.

28 Be gwedna eriri whnụ nụ mini zị otu riwahu nụ nri lawuru rula ẹli ẹli, ige matị be tų kwno a berere whnụ nụ ọ bụ nri tolu.

29 Be nọotu ogwnu n'ogbo aị jọokpotasi nụ rugwu, be gwedna nkno ẹno hite n'aznụ ogbo, neekpe okpukpe ma iwhe whụya.

30 Ele nọokwo ogbo noopio ma be gbawhu n'ogbo, be gwedna ogbo matị nụ mini nọogho aghigho lele be neezne bita nkno nụ ruwhnu ogbo.

31 Kọvu Pọlu kanụ nye nẹechi ele ogwnu nụ ele ogwnu, “Ọ bụru ele nọokwo ogbo dázila nụ rime ogbo, be jóoznohia anụ.”

32 Ele ogwnu wam gbubi eriri knegwu ogbo matị wam, sigbasi a, o wheru zne.

33 Kpa chi nọobo, Pọlu riasno be ri wiri, “Anụ neese ka bụ nri ọbochi nụ ẹno, anụ rife nhne ọbula kpakara ige ka.

34 Bikno, anụ ri wiri, ọ zị mkpa ma anụ ziri bụdnu, otu rukeri-ize anụ jáadnahala nụ risi anụ.”

35 Kpa o kwukworu ka, Pọlu gweru brẹdi, tųnu Chiokike mmamma nụ ruwhnu kpakara be, nyawa a, bete neeri.

36 Be yisi ẹhni, nye ọbula n'esilawuru be ri wiri.

37 A zị riwahu badnụ lawuru nụ nri ẹsau nụ isunu nụ rime ogbo.

38 Kpa be rikworu wiri, be tųbna kpakara ikpa zị n'ogbo ma ogbo ziri ewheke n'olu mini.

39 Nga chi ọbụru, ele nọokwo ogbo máa ẹli ka, kọvu be whnurnu otu ọnu mini rịzna rịzna, be kaa, ọ bụru o jeekwe omume be jọokwo ogbo n'olu rịzna.

40 Be gbuhala nkno, sigbasi ọ dnabna nụ rime osimini, be kneme eriri kne nhne be jeeji ọ kwọ ogbo. Be gwelizọ bala nụ ruwhnu ogbo, ma ruwhere

whekwasị a nụ ruwhnu, be neezne nụ mkpomkpo ẹli.

⁴¹ Ọgbo dnakwasị olu rịzna, mii nụ rịzna, ruwhnu ọgbo takwnụsi nwée rikne whụya, aznụ a gbaja mpekele mpekele hite n'abaka-mini.

⁴² Ele ọgwnu pioru ma be gbu kpakara ele ikelu, ọ zị otu badnụ gwu mini gbawhu.

⁴³ Kọvu nye nẹchi ele ọgwnu pioru ọ bita Pọlu bụdnụ, kwéle be mee kpam. Kọvu ọ kanụ kpakara ele rukna wam ele marnụ o gwu mini be dnabna mini, beru ọsno gwuru mini zne mkpomkpo ẹli.

⁴⁴ Ọ kanụ ele berere snornu be, knernụ aka n'isisi mọbu mpekele ọgbo, kpakara aị mernu kpa dū olu ẹli.

28

N'ẹli Malịta

¹ Nga a dūru n'ẹli n'udno, a nurnu nụ ẹli ọhia esilawuru wam be kwu a Malịta.

² Ele nwe ẹli wam gesiri aị oву ọma k'agịda, kpa mini noozo, iyi nọtu, be kpawhụsi bẹkwnu kwnornu aị.

³ Pọlu chikota nkala isisi nọtubna be nụ rime bẹkwnu, otu okpu-ẹli bẹkwnu chihiaru gbakwnusi Pọlu n'aka.

⁴ Ele nwe ẹli whnurnu hne agwọ wam gbakwnusiri Pọlu n'aka, be kwu n'ehni be, “Nwerukna ka bụ nye noogbu badnụ, ọ bụ n'ezi nụ ọ whụyaru nụ rime ọgbo, nhne ojo a noosno a.”

⁵ Kọvu Pọlu kpabna agwọ wam nụ rime bẹkwnu. Ọ zá nhne mernu a.

⁶ Be neese, neele anya nū ọ jaaza, mọbu dna n'ẹli nwụma. Be se gbu ọkwnu, ọ zá nhne búo ọma be whnụrnu, be gbanwo mkpọma be kaa, “Ọ bú chi.”

⁷ Hne zila ikere bú agịda ẹli nye risi ẹli wam be kwu Pubiliọsi. O kwubnanyarnu aị nkari, ọbochi ẹto a zị n'ọro lele ele izne.

⁸ Nda Pubiliọsi dnanyi ẹli naaria ẹhni igbugbu ogori nū rụwho ọwuwu. Pọlu zne nū rime ọro hne ọ zị, kpenu a okpukpe, tükwasi a aka a lawuru, gwọ ̄a.

⁹ Nga ka mernu, kpakara ele berere n'ẹli wam naaria ẹhni igbugbu varu, Pọlu gwọ kpakara be.

¹⁰ Be nyee aị agịda nkesi, nga a bnarnu ọgbo panizo izne mini aị, be nyee aị agịda nhne zị aị mkpa.

Hite nū Malita du Rom

¹¹ Ke ẹnwa ẹto wheru, a kwọru ọgbo hi nū Alẹkizandaria be kwu “Rumu Ejima.” Ọgbo ka daziri hna n'okirika.

¹² A vadu ẹli Sırakosi daziri pịi ọbochi ẹto.

¹³ Hite nū pịi, a kwọru ọgbo zne ẹli Regium, ke chi a bọru, ruwhere bete neewhe hite nū ẹli ẹli, n'ọbochi lawuru a vadu ẹli Puteoli.

¹⁴ A whnụrnu agwna rumu nda, be riasno aị daziri otu ikwezu pịi. Ka bú kpa a jiri vadu Rom.

¹⁵ Rumu nda ele zị nū Rom nurnu nhne gbasiri aị, be va hne zị ikere lele Ahia Apiusi nū Oro Ẹto Ele Izne, kwnusi aị. Nga Pọlu whnụrnu be, ọ tūnu Chiokike mmamma, mesi mkpọma rikne.

Pọlu nū rime Rom

¹⁶ Nga a vaduru Rom, be kweru Pọlu wuru ke a ichne ya nū nye ọgwnu neese a.

¹⁷ Kpa ọbochi ẹto wheru, Pọlu sukwukọta ele risi Ju ikwu. Nga be gbakọru, ọ kanu be, “Rumu nda m, ọ bu n'ezi nu ọ zá nhne ojo me mernu megidne ele ke aị mọbu omen'eli a naharu n'aka ele nda aị, be mernu m nye ikelu nu rime Jeruselem, gweru m nyewhete n'aka ele Rom.

¹⁸ Be sịkwaru m ajiji, be pioru ọ sịgbasi m kwnornu nu be whuru nu ọ zá nhne ojo me mernu ke kwesiri enwu.

¹⁹ Nga ele Ju kwéle, be mernu m, m kaa nu m jeezne nu ruwhnu Siza, ọ bu n'ezi nu ọ zá nhne me noobno ele ke m.

²⁰ Ọ bu nhne me kwno pio ma me nu anu kwurita ọka, kwnornu be turu m ijigba ka kwnornu nu nhne wam kpakara ele Izireli neele anya a.”

²¹ Be saru Pọlu, “Ọ zá okwukwo izi ọbula a whuru hite nu Judiya gbasiri i, ọ zá rumu nda aị vuyaru ọtutnu mọbu ọka ojo ọbula gbasiri i.

²² Kọvu a jonu nhne i jookwu, kwnornu nu kpakara ele badnu nookwu ọka megidne otu wam i noosno.”

²³ Be nu Pọlu yi igba, agida be varu n'ọbochi wam hne Pọlu zi. Hite n'osisi du abali o znirni be izi oma eli-eze Chiokike. Ọ gbalị ma be jeekweru nhne gbasiri Jizosi. Pọlu kanu be kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nu nhne ele ọwhurninya gbaru n'okwukwo nsọ.

²⁴ Agwna be kweru ikwu-onu a, kọvu ele berere kwéle.

²⁵ Kpa be naala, okewa ziri n'esilawuru be, Pọlu kwuru otu nhne ka, “Enine Nso kwuru nkari hite n'onu Azaya nye ọwhurninya nyee ele nda anu,

²⁶ ‘Zne kanu ele ka,

Anụ jaazị nọonu kpọi, kọvu anụ jọoghohia.
Anụ jaazị neele anya, kọvu anụ jọowhnu ọsno.

²⁷ Kwnornu ovu ele ka zị rịnya,
nsnị nynọrnu be,
anya be kpuru isni,
ọ zị be whnụ n'anya be,
nsnị be nurnu,
echiche be ghọhia, be tughnasna mkpọma,
m gwọ ẹhni igbugbu be.' ”

²⁸ Pọlu kwukwo ọka a, kaa, “Anụ mahia nụ
ọznohia Chiokike bụ nhne be gweznenu ele bụo ele
Ju. Be joobno nsnị.” [

²⁹ Kpa Pọlu kwukworu ọka, ele Ju la, nọdogbuta
n'anya rikne n'esilawuru ẹhni be.]

³⁰ Awha lawuru Pọlu wuru n'oro ke a, nọokwu
ogwo ọro, nanabnanya kpakara ele naavakwnusi
a.

³¹ Ọ kpọ okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike, zni nhne
gbasiri Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi hite n'ọnu rikne, ọ
zá nye noobnosni a.

Tesitamenti Ikne n'O_{nu} Ikwere **New Testament in Ikwere**

copyright © 2010 Wycliffe

Language: Ikwere

Translation by: Wycliffe

Ikwerre - (ikw) Nigeria

The Iwerre language of Nigeria can also be spelled Ikwere and Ikwerri. This language is spoken primarily by the Ikwerre people who live in the Rivers State of Nigeria and is one of the many ethnic groups in the Niger Delta. There were more than 23,000 speakers of this language in 1973. There is also a considerable local interest in literacy and grammar.

Copyright Information

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789076369

New

The New Testament

in Ikwere

© 2010, The Nigeria Bible Translation Trust.
All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

c17ee3a1-1c7a-5c05-8e0f-5043e8228d89